

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Szárazságban kezdődtek a tavaszi munkák

MEGYÉNKBEN VETIK A CUKORRÉPÁT

Ja idők jarnak, országsszerte megélenkült a határ. A mezőgazdasági nagyüzemek télen felkészített gépei a magágy előkészítésén dolgoznak, sokfelé két műszakban vetnek, s meggyorsultak a kémiai munkák, a műtrágyázás és a vegyszerezés is.

Gondot okoz, hogy száraz a talaj az alföldi országrészben, ahol régóta hiányzik a csapadék. Igen nehéz jó minőségű magágyat készíteni az őszi mélyszántás elmunkálása, a nagyobb rotyók szétterése alaposan próbára teszi a gépeket. Némileg kedvezőbb a helyzet a Dunántúlon. Itt viszonylag zavarlatlanul dolgoznak a gépek. A munka tempója szelektív, a tavaszi árpanak 70 százalékát elvetették. A fejtárgyázás sem sokfelé ad munkát, és hozzáálltak a cukorrépa vetéséhez is. A fontos ipari növény termőterületének 10 százalékát végigjárták már a gépek. A nagyüzemekben a szőlő és a gyümölcs metszése vege felé jár, a kistermelők is hozzáálltak a fák és a szőlőtőkék alakításához. A gabonablatkon itt-ott a szárazság jelei mutatkoznak, a műtrágya a csapadék hiánya miatt nem oldódott fel és egyelőre nem hasznosul.

Változatos „palánta-bázist” teremtettek a debreceni Beke Termelőszövetkezet 3,5 hektáros fölhasználati kertészetében, ahol már értékesítik a korai palántákat. A Beke Tsz az idén csaknem 20 millió forint értékű primér és szabad földön termesztett kertészeti növényvel járul hozzá Debrecen jobb ellátásához illetve a konzervgyár nyersanyagszükségletének kielégítéséhez.

Megyénk mezőgazdasági nagyüzemeiben a koraik után újabb munkákhoz kezdtek hozzá: vetik a zöldborsót és a cukorrépat. Az elmúlt ősszel mind felszántották azokat a területeket, ahova most a tavasziak magja kerül. A konzervgyárral megkötött szerződésnek megfelelően a tavalyinál nagyobb területet foglal el az idén a zöldborsó. A gyár újabb önjáró gépekkel segíti a gazdaságokat a termés betakarításában.

Mintegy 17 ezer hektáron termelnek ebben az esztendőben is cukorrépat a megyében a mezőgazdasági nagyüzemek. Ennek jelentős részét a kabai gyárban dolgozzák majd fel. A nagy, egyenként 5-600 hektáron répat termelő gazdaságokban gyorsan és folyamatosan halad a munka a jól előkészített talajokon. A balmazújvárosi Lenin Termelőszövetkezetben két nap múlva földben lesz az utolsó hektáron is a cukorrépa vetőmagja.

Az utóbbi időben kevés olyan tavaszt ért meg a mezőgazdaság, mint az idei. Azt lehet mondani, hogy egész télen át alig hullott csapadék, rendkívül száraz a talaj, s az időnként orkánzerű szél még a meglévő kevés nedvességet is gyorsan párologtatja. Az őszi kalászosokra ugyanúgy, mint a tavaszi vetésre, nagyon kellene az eső, a szakemberek szerint legalább 160-170 milliméterrel adós maradt eddig a természet. Kedden a délutáni órákban hosszú idő után esni kezdett, s a meteorológiai előrejelzés szerint a nyugat felől érkező nedves légtömegek csapadékot hoznak.

VÁROSNÉZÉS, GYÁRLÁTOGATÁS

A szovjet szakszervezeti delegáció keddi programja

A Sztjepan Salajev vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet szakszervezeti delegáció Hajdú-Bihar megyei programja kedden debreceni városnézéssel és gyárlátogatással folytatódott.

A delegáció tagjait reggel a Szakszervezetek Megyei Tanácsa székében Szendi Sándor, az SZMT vezető titkára fogadta és tájékoztatta a megye gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai életéről és a megye szakszervezeti mozgalmáról. A megbeszélésen részt vett Zsurócs Sándorné és Dankaházi János, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa titkára. Szendi Sándor beszámolójában foglalkozott a szakszervezetek területpolitikai tevékenységével, a szakszervezeti szervek és a tanácsok együttműködésével, a nyílt településpolitika megvalósításának feladataival. Megemlítette, hogy a szakszervezeti vezetők szerveknek elsősorban a tanácsok különböző bizottságaival szoros a kapcsolatuk hiszen a döntések előkészítését ezek a fórumok végzik. Az SZMT vezető titkára ismertette a szakszervezetek kulturális tevékenységét, a különböző társadalmi, politikai szervekkel — a Hazafias Népfronttal, a KISZ-szel és a párttal — való együttműködését, a szocialista brigádmozgalom, a szocialista versenymozgalom és az újtómozgalom eredményeit, a megyei szakszervezeti szervek nemzetközi kapcsolatait.

A szovjet vendégek délután a Magyar Górdülő-

Üzemlátogatás az MGM-ben

csapágy művek debreceni gyárába látogattak, ahol dr. Gazdag Istvánné vezérigazgató-helyettes tartott tájékoztatót a közel 5 és fél ezer dolgozót foglalkoztató nagyüzem munkájáról, termelési eredményeiről. A küldöttség tagjai elsősorban a vállalatnál működő gazdasági munkaközösségek tevékenységéről tanúsítottak nagy érdeklődést. A gyárban folyó szakszervezeti munkát Szilágyi Ervin, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára ismertette. Az újtómozgalomról szólva elmondta, hogy a vállalatnál tavaly 16 millió forintot takarítottak meg az újítás eredményeként, majd örömmel számolt be a gyár gyümölcsöző szovjet-unióbeli kapcsolatairól.

A küldöttség ezután üzemlátogatáson vett részt. Megtekintették a nagyszorozat gyáregységét a hozzá tartozó szerelvényt, és megismerkedtek a gyár fejlődését bemutató kiállítással, majd a látottak és a hallottak alapján konzultációt folytattak a gyár gazdasági és szakszervezeti vezetőivel.

Délután a program rövid városnézéssel folytatódott, majd a megyei pártbizottság székében Sikula György, a megyei pártbizottság első titkára fogadta a szovjet szakszervezeti küldöttséget. A vendégek ezután a Kölcsey Művelődési Központba látogattak.

A szovjet szakszervezeti küldöttség ma Nádudvarra, a Vörös Csillag Termelőszövetkezetbe látogat.

Marjai József és Rudolf Rohlicsek megbeszélései

Marjai József miniszterelnök-helyettes és Rudolf Rohlicsek, a csehszlovák kormány elnökhelyettese, a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság társelnökei kedden a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban. Komáromban megbeszélést folytattak a két ország gazdasági együttműködésének időszerű kérdéseiről. Különös figyelmet szenteltek a dunai vízlepcsőrendszer építésével kapcsolatos feladatoknak.

A megbeszélésen részt vett Julius Hanus, a Szlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnökhelyettese és Kovács Béla, a Magyar Népköztársaság prágai nagykövete. (MTI)

Dmitrij Usztyinov látogatása hazánkban

Kádár János fogadta Dmitrij Usztyinovot. (MTI-fotó: Manek Attila felvétele — Telefoto — KS)

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának meghívására kedden hivatalos barát látogatást tett hazánkban Dmitrij Usztyinov, a Szovjetunió Kommunista Pártja KB Politikai Bizottságának tagja, a Szovjetunió marsallja, honvédelmi miniszter.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára a KB székében fogadta Dmitrij Usztyinovot. A szíves, elvtársi légkörű találkozón véleményt cseréltek a sokoldalú magyar-szovjet kapcsolatokról, a fejlettségéről, a szovjet erők együttműködésének néhány időszerű kérdéséről és áttekintették a nemzetközi helyzet alakulását.

A találkozón részt vett Korom Mihály, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság tit-

kára, Czinege Lajos hadserégtábornok, honvédelmi miniszter, a Központi Bizottság tagja, valamint Viktor Kulikov, a Szovjetunió marsallja, Varsói Szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka és Szergej Ahromejev, a szovjet fegyveres erők vezérkari főnökének első helyettese.

Dmitrij Usztyinov felkereste a Honvédelmi Minisztériumot, ahol megbeszélést folytatott Czinege Lajossal. A találkozón jelen volt Csémi Károly vezérrezdes, honvédelmi miniszteriumi államtitkár, Oláh István vezérrezdes, miniszterhelyettes, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, Kárpáti Ferenc altábornagy, miniszterhelyettes, politikai főcsoportfőnök, valamint Viktor Kulikov és Szergej Ahromejev.

A szovjet honvédelmi miniszter a kora esti órákban elutazott Budapestről. (MTI)

Csehszlovák vendégek Budapesten

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására kedden rövid baráti látogatásra hazánkba érkezett Jan Pojtk, Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága Elnökségének póttagja, a KB titkára. Kíséretében van Ludovit Pezlar, Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a KB titkára, valamint Martin Vlcek, a CSKP KB munkatársa.

A csehszlovák vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára fogadta. Jelen volt Andrej Barcák, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság magyarországi nagykövete. (MTI)

BRIGÁDVEZETŐI TANÁCSKOZÁSOK

Ezekben a hetekben, hónapokban az ország minden gazdálkodó egységénél tanácskozássra gyűlnek össze a szocialista brigádvezetők. A változó és nehezebbé váló gazdálkodási körülmények, a korábbinál kisebb fejlesztési lehetőségek szükség szerint a belső tartalékok jobb kihasználására, a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésére, alkalmazkodóképességének növelésére ösztönöznek. Az ideit, a korábbinál nagyobb erőfeszítést igénylő vállalati célkitűzéseket, terveket, a szocialista munkaversenyre is alapozva tűzték ki.

A szocialista brigádmozgalom negyedszázados évfordulójának évében, az idén májusban rendezik meg a szocialista brigád-

vezetők VI. országos tanácskozását. Ezt megelőzően összegzik a mozgalom helyi tapasztalatait a szocialista brigádvezetők, hogy küldöttük által hasznos észrevételeket, javaslatokat juttassanak el az országos fórumra.

A szocialista brigádmozgalom fontos politikai, gazdasági jelentősége tény. Jogos igény a mozgalom továbbfejlesztése. Az ideit brigádvezetői tanácskozásoknak legfontosabb feladata tehát, hogy további lendületet adjanak a mozgalomnak, hozzájárulva ezzel a dolgozók aktivitásának, kezdeményezőkészségének kibontakoztatásához.

A szocialista brigádvezetők meghonosították a „Munkához add a neved!” mozgalmat. Anyag- és energiatakarékosságra irányuló vállalati brigádmozgalom szerepét, jelentőségét, az elmúlt évben végzett munkát. Hangsúlyozta, hogy a vállalat gazdasági eredményeihez jelentősen hozzájárultak a szocialista brigádok teljesítményei. A TIGÁZ Vállalatnál a szocialista brigádokban dolgozók felelősséget vállaltak munkájuk minőségéért,

Tiszántúli Gázzolgáltató Vállalat

A TIGÁZ központjában március 22-én délelőtt tartották a szocialista brigádvezetők küldöttértekezletét. A hét megyére kiterjedő vállalat üzemeire megbeszélésben már megtartották a szocialista brigádvezetők tanácskozását, ahol 1800 brigádtag képviselőjében a szocialista brigádok 143 vezetője vitatta meg a szocialista brigádmozgalom helyzetét, az elmúlt évben vállalt és végzett feladatok teljesítését.

A szocialista brigádvezetők megbeszélésén a „Munkához add a neved!” mozgalmat. Anyag- és energiatakarékosságra irányuló vállalati brigádmozgalom szerepét, jelentőségét, az elmúlt évben végzett munkát. Hangsúlyozta, hogy a vállalat gazdasági eredményeihez jelentősen hozzájárultak a szocialista brigádok teljesítményei. A TIGÁZ Vállalatnál a szocialista brigádokban dolgozók felelősséget vállaltak munkájuk minőségéért,

Az 1982. évi szocialista brigádmozgalom helyi tapasztalatainak részletes elemzése utáni vitában többek között a különböző vállalatok rangsorolásáról, a társas-

(Folytatás a 2. oldalon)

Jugoszláv-szovjet kormányfői tárgyalások Belgrádban

Belgrád, 1983. március 22. (MTI, TASZSZ) — Belgrádban kedden megtartották a jugoszláv-szovjet kormányfői tárgyalások első fordulóját. Milka Planinc és Nyikolaj Tyihonov szovjet, baráti és nyílt légkörben átfogó eszmecsere-t folytatott a kétoldalú kapcsolatok minden vonatkozásáról, előtérben a gazdasági együttműködésről. Megvitatják továbbá időszerű nemzetközi kérdéseket is.

A két kormányfő a tárgyalásokon tájékoztatott az országok belső fejlődéséről és az időszerű feladatokról. Milka Planinc és Nyikolaj Tyihonov pozitívan értékelte a jugoszláv-szovjet kapcsolat fejlődését. Ugyanakkor kifejezték véleményüket, hogy a két ország együttműködése elmélyíthető számos területen, így az elektronika, a robottechnika, az energetika, a mezőgazdaság, az építőipar, a gépkocsigyártás vonalán.

A nemzetközi helyzet áttekintésekor hangsúlyozták, hogy aktivizálni kell minden olyan erőt, amelyek fellép-

nek az atomháború veszélyének elhárításáért, a béke megszilárdításáért, a népeknek a függetlenségre és társadalmi haladásra való jogáért.

Tyihonov felhívta a figyelmet a Szovjetunió és más szocialista országok új kezdeményezéseire, amelyek kedvező lehetőségeket teremtenek a megérett nemzetközi problémák megoldására bármely fél biztonsági érdekeinek sérülése nélkül.

Az európai tárgyalásokat illetően a két kormányfő kifejezte óhaját, hogy mielőbb pozitív eredmények szülessenek az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó tárgyalásokon és sikerrel fejeződjenek be a madridi tárgyalások.

Aggalmukat fejezték ki a közel-keleti fejlemények veszélyes iránya miatt. A Szovjetunió és Jugoszlávia a közel-keleti válság átfogó rendezéséért száll sikra, hangsúlyozták, tehát érvényt kell szerezni a palesztin nép önkiszabadításáért és saját független államra való jogának is.

Új Ifjú Gárda egység alakult Debrecenben

A forradalmi ifjúsági napok idején, március 21-én került sor Debrecenben, a MÁV Járműjavító művelődési házában arra az ünnepségre, melyet a Dienes László Egységügyi Szakközépiskola KISZ-alszervezete rendezett. Az alkalom: a Dolores Ibarruri nevű viselő Ifjú Gárda szakaszuk az elmúlt időszakban kibővült, s így a legújabb egység, azaz századdá alakult. Az ünnepségen megjelent dr. Szórádi Sándor, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, Román Márta, a KISZ Debrecen városi Bizottságának titkára, Nagy Lajos hadnagy, az IG debreceni városi parancsnoka, Hámori Csaba iskolaigazgató, valamint a Hungária Műanyaggyár, a Balasházy és a Péchy szakközépiskolák képviselői.

Toma András KISZ patronáló tanár ünnepi beszédét mondott, melyben szót arrolt, hogy az iskola egyik KISZ-alszervezeteként évek óta eredményesen működő IG-szakasz tagjai a városi-megyei IG-szemléken

régóta eredményesen szerepeltek. Az iskola vezetői, pedagógusai az iskolában folyó hazafias, honvédelmi nevelés fontos területének tekintették az IG-szakasz tevékenységét, segítették azt. A századdá bővült szakasz további eredményes munkájához is ez az egyik biztosíték.

Nagy Lajos hadnagy köszöntötte az új egységet, majd Somogyi Ferenc, a Hungária Műanyag-feldolgozó Vállalat KISZ-bizottságának titkára átadta a századzászlót. A zászlóra Román Márta a Debrecen városi KISZ-bizottság nevében emlékszalagot kötött. Ugyanígy elhozták emlékszalagjaikat a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola, a Balasházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola és a Vegyipari Szakközépiskola KISZ-eseinek képviselői.

Román Márta ünnepi köszöntője után átadta Sallai Agnesnek, az iskola KISZ-titkárnak, a kiváló KISZ-szervezet zászlót és az Ifjú Gárda századnak a KISZ KB dicséret oklevelét.

VALUTAVITA

Egyelőre még bizonytalan, ki az igazi győztese, s ki a vesztese a Közös Piac valutakiigazításának. Mint már annyiszor, most is kompromisszum született a brüsszeli találkozáson. Kétségtelen, hogy a nyugatnémet márka fölértékelésével Bonn újabb bizonyosságot tett partnerei iránti szolidaritásáról. Árfolyam-módosítása valóságos mentőakciónak is beillik, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy eredetileg a nyugatnémetek a francia frank egyoldalú leértékelését követelték. Persze, ez csak az érem egyik oldala. A másik: Bonn bizonyos mértékig kényszerű lépésre szánta el magát, hiszen termékeinek egyik legfontosabb piaca Franciaország. Ha Párizs bármely okból korlátozná importját az NSZK-ból, ez rendkívül hátrányosan érintené az amúgy is gondokkal küszködő nyugatnémet gazdaságot.

Ami Franciaországot illeti, helyzete korántsem könnyű. Az EGK „valutakiigazítás” fennállásának négy esztendeje alatt hétszer változtattak, s ennek hosszú távon a francia gazdaság kétségtelenül egyik kárvallottja. Minden erőfeszítés ellenére a párizsi kormány nem sikerült visszaszorítania az infláció növekedési ütemét, s most harmadszor kényszerültek a frank leértékelésére. Mitterrand elnök nagy érdeklődéssel várta az esti televíziós beszédében a kormány ülésének döntéseit, jelelti majd be. Annyi már bizonyos, hogy a belső fogyasztás mérséklését irányozzák elő, ami a francia átlagpolgár számára is korlátokat jelenthet.

Vannak persze az árfolyam-kiigazításnak olyan következményei is, amelyek némely tagországban elnyúlhatnak keszegetnek. Rómában például örülnek, hiszen sikerült elkerülni a líra devalválását, s az olasz áruk versenyképességének növekedését várják a nyugatnémet piacokon. Összességében egy bizonyos: a brüsszeli döntéssel legföljebb injekciókúra fogtak az akút betegségben szenvedő nyugat-európai valutarendszert. Az árfolyamok kiigazítása azonban aligha lehet egyedül hatásos gyógyszer a gazdasági pangás, a recesszió nyomozható körülményei közepette. Gyapay Dénes

Lemondott a francia kormány

Párizs, 1983. március 22. (MTI) — Pierre Mauroy francia kormányfő kedd este bejelentette a kormány lemondását. Francois Mitterrand elnök ismét Mauroyt bízta meg az új kormány megalakításával.

A francia kormány várt átalakítására azután kerül sor, hogy a közelmúltban a helyi választásokon (elsősorban az ország növekvő gazdasági és pénzügyi nehézségei miatt) bizonyos teret vesztett a baloldali.

Finn választások

Helsinki, 1983. március 22. (MTI) — Elmaradt a meglepetés a finn parlament választásokon. Meglepetést inkább néhány ismert politikus személyes választási kudarca keltett. Nem választották képviselővé Johannes Virolaint, a most távozó parlament elnökét, volt kormányfőt és minisztert, a Centurumpárt egykori elnökét. Nem lett képviselő Jouko Kajanoja, a Finn KP elnöke, aki Helsinkiben versengett a parlamenti mandátumért.

A legnagyobb példányszámú napilap, a polgári Helsingin Sanomat interjúja közölte a pártvezetőkkel. Valamennyien úgy vélekedtek, hogy nehéz, várhatóan több hétig elhúzódó kormányalakítási tárgyalásokra kell számítani.

Kalevi Kivistö, az FNDSZ elnöke a szövetség 4 százalékos visszaesését meglepő arányúnak nevezte. Hozzátette, hogy a vereség egyik oka az FNDSZ belső zűrzavara.

A közélet hírei

A Kommunista Ifjúsági Szövetség Hajdú-Bihar megyei Bizottsága március 22-i ülésén először a püspökládányi járásban a KISZ közművelődési tevékenységéről, majd a KISZ megyei bizottságának 1982. évi gazdálkodásáról hallgattak meg a testület tagjai jelentést. Mindkét jelentést egyhangúlag elfogadták.

Az Állami Ifjúsági Bizottság által adományozott 1983. évi ifjúsági díjakat kedden a Parlamentben Sárlos István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Állami Ifjúsági Bizottság elnöke adta át. Az idén 5 kollektív és 15 személyi részesült a kitüntetésben, azok, akik a pályakezdők nevelésével, az ifjúsági termelési mozgalmak segítségével eredményesen járultak hozzá az ifjúságpolitikai célok megvalósításához. Díjat kapott többek között Papp Lajosné, a Volán 6. számú Vállalat könyvtárvezetője.

BRIGÁDVEZETŐI TANÁCSKOZÁSOK

(Folytatás az 1. oldalról) dalmi munkák ésszerű, konkrét, hasznos hozó megszervezéséről, a vállalatok és az értékelések formai szempont-

jairól cseréltek gondolatokat a brigádvezetők. Végül a brigádvezetők küldöttbizottsága tizenegy szocialista brigád számára delegált külvizitát meg a vállalat kiváló

brigádja címet. Majd megválasztották a szocialista brigádvezetők VI. országos tanácskozására delegált külvizitát.

Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat munkásságának nagyszerűen megemlékezését — 121 brigádvezető-küldött részvételével — került megrendezésre a vállalati brigádvezetői tanácskozás, melyen Zsuróts Sándorné, az SZMT titkára is részt vett.

A megjelenteket László Zoltán szb-titkár köszöntötte. Bevezetőjében felelevenítette a szocialista munkaversenymozgalom évtizedeinek eredményeit. Kiemelte, hogy a vállalatnál ma is öt olyan brigád van, amelyek kezdetől fogva részt vesznek a mozgalomban és az eltelt idő-

alatt jelentős sikereket értek el. Ezért a vállalat az öt brigádnak emlékszalagot adományozott.

A vállalat 1982. évi eredményeit, gondjait, 1983. évi feladatait Vékassy István termelési igazgató és Seres György vezérigazgató ismertetőzték. Szóltak arról, hogy a brigádmunka az előző időszakban is jelentős feladatokat hárulnak. A hozzászólók elmondották, hogy milyen intézkedéseket kell tenni a minőség javítása, az anyagtakarékoság, a szervezethez növelése, a

munkafegyelem javítása érdekében.

A tanácskozás döntött a vállalat 1983. évi munkaverseny-felajánlásáról, a kiváló vállalat cím megpályázásáról, a brigádok részére az építők napján átadásra kerülő kitüntető címek adományozásáról. A kollektív elhatározta, hogy ebben az esztendőben április 9-én, illetve június 4-én tartanak kommunista műszakot. Ezek bevezetését a bejáró dolgozók közvéleményének támogatására, a balesetmentes munkavégzés érdekében, a tömegsport támogatására fordítják.

SPANYOLORSZÁG

González – keskeny ösvényen

Túl van a bűvös száz napon Felipe González és kabinetje. A szocialisták kormányra kerülése új és alapjában pozitívum értékelhető korszakot nyitott Spanyolország háború utáni történelmében. Végül ért az az időszak, amelyet — minden hajlékonysága és eredménye ellenére — mégiscsak a Franco-korszak bölcsőjében ringatott politikuskor kormányzása jellemezett.

MÉRSEKELT GAZDASÁGPOLITIKA

Mégis, októberi választási diadaluk ellenére a szocialisták eddigi ténykedését megnehezítette és beárnyékolta az, hogy a világgazdasági válság időszakában kellett átvenniük az ország vezetését. A krízis ugyan kevésbé érte el Spanyolországot, de ipari, s általában gazdasági-társadalmi szerkezetének gyengesége miatt annál érzékenyebben érintette.

A kormány eddig nem ideológiai alapon, hanem az ország tényleges stratégiai és gazdasági helyzetét, valamint belső erőviszonyait figyelembe véve politizált. Első döntései kényszerűen népszerűsítő intézkedések voltak. Leértékelt a peseta. Emelte a benzín, a cigaretta, a gyógyszerek árát. A közlekedési viteldíjakat. Mindeközben lépéseket

tett a Spanyolországban továbbra is rendkívül éles társadalmi igazságtalanságok csökkentésére. Negyven órára szállította le a heti munkaidőt. Harminc napban állapította meg az évi fizetett szabadságot, és emelte az alacsony nyugdíjakat. A helyzetet figyelembe véve: szociális értelemben minden korlát és nehézség ellenére a szocialista kormány többet tett, mint a Franco halála utáni kormányok nyolc esztendő alatt együttesen.

González persze nem nyúlt hozzá a spanyol gazdaság alapjaihoz. A száznapos értékelő beszédében megismételte, hogy nyugodtan, átgondoltan és a realitások figyelembevételével óhajt előrehaladni. A Rumasa pénzügyi miniszter márciusi áramosítása is ezt példázta. Az államosítás célja az volt, hogy a felelőtlenül vezetett, hatalmas tőkés céget megmentsék a csődtől, és a hozzá tartozó értékeket, a munkahelyeket is pusztító bukástól. A Rumasa államosításában González és kormányát a spanyol bank- és ipari tőke támogatta, miután felismerte, hogy az nem egy államosítási kurzus kezdete, még a szó franciaországi értelmében sem. Nyilatkozatában González megerősítette, hogy kormánya nem tervez további államosításokat, mert „az államosítá-

tások módszere az adott helyzetben nem kedvez Spanyolországnak”.

KÉTMILLIÓ MUNKANÉLKÜLI

Az elvi megmondolásoktól függetlenül, ebben kétségtelenül van realitás. Spanyolországban a legégetőbb gond a több mint kétmillió munkanélküliség. Ezt a tökéletes válság állapontja, a beruházások visszafogása állandósítja. Egy olyan helyzetben, amikor az Egyesült Államok és Nyugat-Európa az esetleges gazdasági élénkítés első jeleit mutatja, a spanyol kormány csak olyan politikát folytathat, amely ösztönzi a spanyol bank- és magántőke, valamint a Spanyolországban igen komoly érdeklődéssel rendelkező multinacionális monopóliumok beruházási kedvét.

González és a szocialista kormány tehát igen keskeny ösvényen kénytelen haladni, szüntelenül szemlélő tartva a spanyol realitásokat. Eddig ez minden jel szerint sikerült. Száz nap után a közvélemény-kutatások szerint a lakosság 60 százaléka továbbra is támogatja a kormányt, és ha ma tartanának választásokat, a Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) 49,7 százalékkal megközelítené az abszolút többséget. En-

nek megfelelően magas González személyes népszerűsége is.

KÜLPOLITIKAI ÓVATOSSÁG

Az óvatos realitásérzék a spanyol kormány külpolitikáját is jellemzi. Itt az alapkérdés a NATO-hoz való viszony, és az említett „ösvény” e tekintetben szintén keskeny. Az előző kormányok végrehajtották Spanyolország NATO-csatlakozását. A PSOE eredetileg népszavazást ígért erről a kérdéssel. Most azonban González bejelentette: a világpolitikai feszültség miatt jelenleg nem kerül sor a népszavazás megtartására. Minden felmérés szerint a spanyolok több mint kétharmada ellenzi a NATO-tagságot.

A népszavazás elhalasztásával González el akarja kerülni az utközést az Egyesült Államokkal és legfontosabb nyugat-európai partnereivel. Ugyanakkor a spanyol szocialista kormány befagyasztotta a beolvasás folyamatát a NATO katonai szervezetebe. Nem írta alá a NATO közép-hatósugarú rakéták európai elhelyezésére vonatkozó döntést. S éppen a századik napon közzölték; a hadügyminiszter nem vesz részt a NATO „nukleáris tervező csoportjának” ülésén.

Madrid tehát mind gazdasági, mind külpolitikai szempontból az óvatos gyakorlatiasság politikáját követi. Nem kockáztat nélkül — de egyelőre sikerrel. —

Svájci műszaki napok Magyarországon

Egy évtizede kezdte üzleti kapcsolatainak kiépítését a Magyar Kereskedelmi Kamara és a svájci Kereskedelmi Fejlesztési Hivatal. Ebből az alkalomból március 22-24. között műszaki napokat rendeznek Magyarországon. A Debreceni Akadémiai Bizottság székházában Kéri Tibor, a Magyar Kereskedelmi Kamara észak-alföldi összekötő bizottságának elnöke köszöntötte a kelet-magyarországi mezőgazdasági üzemekből, élelmiszeripari vállalatoktól érkezett szakembereket. A rendezvényorozatot Robert Beaujon, Svájc magyarországi nagykövete nyitotta meg.

Ezt követően a szakmai programban először a Bühler cég mutatkozott be. Svájcban öt termelőüzemben háromezer-négyezer alkalommal dolgoznak az NSZK-ban összesen hat üzleti képviselőt és közel háromezer alkalmazottat működtik. Az elsősorban élelmiszeripari cégek előállítására alkalmas gépek és berendezések gyártására szakosodott céget képviseli berendezéseiről, zödétek be, a megyei tapasz- környezetvédelmi beruházásokhoz használható gépeiről is ismerik.

Mint azt Gáll Mihálytól, a ZENIT külkereskedelmi szakemberektől megtudtuk, a Bühler cég az elmúlt esztendőben 1,3 millió svájci frank értékben adott el különböző berendezéseket és gépeket magyar vállalatoknak. Korábban Bábolnán szállítottak egy komplett takarmánykeverő üzemet. A cég különböző költség-

és energiatakarékos megoldásokat mutatott be takarmánykeverő üzemek tervezéséhez. Ismertette milyen újdonságai vannak a vetőmag tisztításában. Majd a kukoricának az emberi táplálkozásban betöltött szerepéről hallhattak előadást az érdeklődők, s megismerhették a svájci cég berendezéseit.

A műszaki napok második részében a különböző kisebb svájci cégeket tömörítő EMS-INVENTA AG mutatkozott be.

Mint azt a műszaki napok sajtótájékoztatóján dr. Rolf Bühlerrel, a Bühler cég társulajdonosától megtudtuk, a szakmai program már hétfőn megkezdődött Nádudvaron. A svájci szakemberek megtekintették a Vörös Csillag Termelőszövetkezet, majd üzleti tárgyalásokat kezdtek a Hajdúszági Agrárpari Egyesülés karcagi takariviselet és közel háromezer alkalmazottat működtik. Az elsősorban élelmiszeripari cégek előállítására alkalmas gépek és berendezések gyártására szakosodott céget képviseli berendezéseiről, zödétek be, a megyei tapasz- környezetvédelmi beruházásokhoz használható gépeiről is ismerik.

Talán az a körülvevő tanyának a legjelentősebb roslasodás s denki látja dával a lakót rült. Aki a észre sem még keveseb De azok az csik, akik a rültek be, s nézelődnek tóhatár felé nézhető a lá tudnának. Eppen ezér hogy a terve hadakozik a nagyobb legy aránya és m Lakótelepe szempontból váltak. A ré hetösen mo egy főre jut mindössze 0,5 adott egy sz is látszik kö kötelepeinke ter is... Bár előírások b fuzsi munká a parképítők mondai, han zettel éljek; délig, leom Mert mi tó elvégezték e parkosítását? becsülte és parkot.

Pedig a ké telepen, küle ben lehetne. Itt ugyanis 3 már főtebb (Az igazságh hogy ma má is 14 négyzet dett az egy- lélet és 7-re teke). Az Ú 13-14 négyz főre jutó zó vezők ezt ré el, hogy sok veztek, így szám és a na

A már em munkát vég

A régi Újke katársai)

A régi Újke katársai)

A KSH balese

124 004-en munka közbe vel kevesebbe vel korábba azonban még sabb, mint 18 körülbelül s ért munkat Ugyancsak cs mindössze h a halalos kir balesetek szá ben 548-an ha att. A sérül hányada — 3 a 30 éven al százaléku fe gozott munka a férfiaknál, kétszer anny é baleset, m kást.

A Statisztika lalat összesi lapítható az is legtöbb munká tet, milyen az rinti megos gyobb részü zett be, hogy nül járt dolgo állványról, tet

2. Zöldterület a lakótelepeken

Talán az ember és az őt körülvevő természet viszonyának megváltozása a legjelentősebb változás a várososodás során. Nem mindenki látja ezt meg, ha például a lakótelepi lakásba kerül. Aki a belvárosból jön, észre sem veszi. Ott talán még kevesebb a fű és a fa. De azok az idős néni és bácsi, akik a kertsejékből kerültek be, s az ablak mögött nézelődnek vagyakozva a látóhatár felé — már ahonnan nehezebb a látóhatár —, sokat tudnának mesélni erről. Eppen ezért nem csoda, hogy a tervező kézzel-lábbal hadakozik azért, hogy minél nagyobb legyen a zöldterület aránya és mennyisége.

Lakótelepeink ebből a szempontból egyre jobbakká váltak. A régi előírás meglehetősen mostohán bánt az egy főre jutó zöldterülettel, mindössze öt negyzetmétert adott egy személyre. Ez meg is látszik korábban épült lakótelepeinken. S az az öt méter is... Bár az már nem az előírások bűne, hogy szízfuzsi munkát kell végezniük a parképítőnek. Hogy ne mondja, hanem balladai idejével éljék. „Ami raktak délig, leomlott estére...” Mert mi történt, ami után elveztek egy-egy lakótelep parkosítását? A lakosság nem becsülte és becsüli meg a parkot.

Pedig a később épült lakótelepeken különösen az Újkertben lehetne mit megbecsülni. Itt ugyanis jóval túllepték a már fontebben említett számot. (Az igazsághoz tartozik az is, hogy ma már „törvényesen” is 14 negyzetméterre emelkedett az egy főre jutó zöldterület és 7-re a közpark mértéke.) Az Újkertben ugyanis 13-14 negyzetméter az egy főre jutó zöldterület. A tervezők ezt részben úgy érték el, hogy sok magasházat terveztek, így meglehetősen nagy számú és nagy zöldterület is.

A már említett szízfuzsi munkát végzik a városgaz-

dálkodási vállalat munkásai, több-kevesebb sikerrel hadakozva a fűvek-fák ellenségeivel. Hogyan? Ellenségei is vannak a zöldterületnek? Sajnos vannak. Nem mindig tudatosak, de, hogy emigy ösztönösen is mennyi kárt tudnak csinálni, annak csak a már említett vállalat dolgozói a tudói. A gyerekeket — úgy tűnik — senki sem oktatja hatáson arra, hogy a fűveket és a fákat óvni kell. A fűvesített részeket egyre nagyobb a kitaposott terület. Nemcsak utakat taposnak ki a járőrelők, de lekerekítik a sarkokat, nem várják meg, míg a frissen vetett fű megerősödik. Nem a táblákat sironom én vissza, amelyeken az állt: „Fűre lépni tilos!” Csak például azt a szülői szigort, amely nem engedte meg, hogy a gyerek sárba lépjen. Mert, ahol kitaposák a fűvet, ott sár lesz, s ha a gyerekek nem róják fel a sáros cipőt — ő már olyan — meg a legközepebe, s egyre nagyobb helyen pusztul ki a fű.

A fiatal facsemeték sincsenek nagyobb biztonságban ketté török őket. Évek óta figyelem a parképítők erőlködését, akik egyre pótolják a fákat, de hiába. Igaz, sok sajtó munkásai lelkén szárad. A szó szoros értelmében, mert például tavaly csak akkor kezdtek öntözni a fákat, amikor legtöbbször már késő volt. S a hosszú törzsű és felül elhalt, de úgy két méter magasságban még élő fákat sem metszették meg ősszel, hogy majd új erőre kapjanak. (Tavasszal meg már ki tudja, melyik száraz falevél eredményezte a szárazság és melyiket az évszakok változása!)

A cserjék sem kíméltetnek jobban. Egyszerűen a földbe tapossák őket zsengebb korukban. (Kivéve a tuskesebb és gyorsan növő fajtaikat, amelyek valódi dzsungellá válnak. Nemrég ritkítottak meg a falak tövében az Újkertben egy ilyen fiók-dzsun-

A tereken megmaradtak a diófák

gelt, mert már büzlött. „Ide dobálták a lakók a hulladékot is. Még gyermekocsironsort is találtunk” — mondták a parképítők.)

S vajon mit lehet tenni ellenük? A ráolvasás nem segít. Olvasás... Az sem. Sajnos több cikket is írtam már parkügyben. Csak egyszer kaptam volna felháborodott levelet: „Tiltakozom, mert megírta, hogy kitörtem egy facsemetét!” Nem hiszem, hogy olvassák ezeket a cikkeket. A cselekvés irányát talán az jeleníti meg, ha maguk a parképítők alkalmazkodnának a természetnek nem óvó emberekhez. Például több éves földlabdás fák telepítésével. Amelyeket nem lehet kitörni. Tudom, ez drágább, mint a facsemete. De vajon öt csemeténél is drágább lenne egy fa? Mert őt biztosan elpusztul — ha nem tiz —, amíg egy felnővekszik. Azt is tudom, élnek ezzel a lehetőséggel. Csak nem mindegy, és mindig. Például a parképítők helyében nem erőltetném a tölgyfa erdőcské telepítését. Amíg egy tölgy megnő annyira, hogy nem szorul védelemre, biztos, hogy elpusztul. Megfigyeltem, mi lett a sorsa egy ilyen reménybeli tölgynek. A tölgyfáccakkal egyidejűleg valami cserjét is telepítettek, amely hosszú egyenes vesszőkből állt. A gyerekek hamar rájöttek arra, hogy ezek kitűnően alkalmasak vitőtornek. Hamar elkezdtek „szüretelni”, letördelni a vesszőket. Amikor ezek elfogytak, sor került a tölgyfáccákra, majd az egy-két éves csemeték következtek, amelyekre eddig ügyet sem vetettek. Derékba törték szinte valamennyit. Van viszont néhány gyönyörű földlabdával telepített juharfa, ami ültetése óta zavartalanul látja el feladatát, a jó levegő előállítását, a por szűrését. Nem lehet kitörni. A rombolók szokásait kiismerve — és kijátszva — lehet előbbre lépni e területen.

(Folytatjuk)
Gőz József
KÖVETKEZIK: LAKÓTELEPI EMBEREK

A régi Újkertben sok volt a zöld. (Fotó: Gőz József és a Dokumentációs Stúdió munkatársai)

TANÁCSKOZÓ BRIGÁDOK

A huszonöt éves múlt, amelyre legtömegesebb munkamozgalmunk, a szocialista brigádmozgalom visszatekint, önmagában is értékmérő. Jelzi, hogy a szocialista módon dolgozni, tanulni, élni hármasszava nem maradt szép jelszó csupán; az elmúlt évtizedekben emberek milliói törekedtek — és törekednek ma is — munkájukkal, életvitelükkel megfelelni e nehéz követelménynek.

A 25 évből és a résztvevők nagy számából az is következik, hogy szinte valamennyien örözik közvetlen élményeket vagy legalább határozott benyomásokat a mozgalom hétköznapjairól. A máig eleven élmények és benyomások sokszor aszerint térnek el egymástól, hogy az emlékező maga is részese volt-e az ember- és közösségformáló kezdeményezésnek, vagy pedig csak a „partvonal mellől” osztogatta tanácsait. Valójában a szocialista brigádmozgalom némi hibáját, formális vonását a brigádtagok érezték, tárták fel elsősorban, és megfordítva: a mozgalom gazdasági-politikai jelentőségét, kohéziós erejét nemcsak a társadalmi tisztviselők és a szakemberek, hanem a tárgyilagos kívülállók is mindig elismerték.

Most, amikor a május 28-án sorra kerülő VI. országos szocialista brigádvezetői tanácskozás előkészítéseként a mozgalom helyzetéről, alkalmazkodóképességéről, további fejlesztésének lehetőségeiről folyik az eszmecsere a munkahelyeken, többféle kiindulási alap kínálkozik. Természetesen hiba lenne szemet hunyni a gondok felett, de nincs szükség lényegi változtatásokra sem. A társadalmi-gazdasági helyzet kétségtelesen megköveteli ugyan, hogy a feladatok megoldásában jobban támaszkodjunk a dolgozók cselekvőkészségére, alkotókedvére, hogy juttassuk végre nagyobb szerephez az emberi tényezőket. Minderre azonban — nagyobb odafigyelés, összehangoltabb irányítás mellett — a szocialista brigádmozgalom és a munkaverseny mai keretei között is van lehetőség.

Az országos tanácskozást megelőző és március végéig tartó munkahelyi tanácskozások jelentőségét nehéz lenne túlbecsülni. Nem létezik ugyanis olyan országos fórum, ahol a résztvevők fejből minden előzmény nélkül pattannának ki a mozgalom további fejlődését segítő ötletek, elképzelések, javaslatok, ahol nélkülözni tudnák a körülbelül 160 ezer brigád csaknem kétmillió tagjának véleményét, tapasztalatait, vagyis a munkahelyi tanácskozások tényanyagát, hangsúlyát.

Sőt a helyi fórumokon is csak akkor várható érdemi és végzősoron az országos tanácskozás munkáját megkönnyítő vita — amint ezt jó néhány eddig megtartott munkahelyi tanácskozás már igazolta —, ha sokoldalú, de egyben konkrét vezetői beszámoló alapot meg. Ha a dolgozók kezdetlen kepet kapnak arról, hogyan tud hozzájárulni a szocialista brigádmozgalom az ő munkahelyükön a legfontosabb termelési és gazdálkodási célok megvalósításához, melyek a hatékonyabb részvétel helyi akadályai; mennyiben sikerült alkalmazkodni a szigorúbb gazdasági körülményekhez, hol tartanak a szocialista életmód, a szakmai, illetve az általános műveltség fejlesztésében, és így tovább.

Bármilyen sokat hallunk a legfontosabb gazdaságpolitikai céljainkról, köztük a minőség javításának fontosságáról, a gazdasági anyag- és energiafelhasználás kiemelkedő szerepéről, a termékszerkezet korszerűsítéséről, az export fokozásának jelentőségéről, a tőkés import helyettesítéséről meg a többiekéről, e sokszor hallott fogalmak, célok csak akkor válnak igazán elevenné, ha a résztvevők számára bebizonyítják: „nemcsak” az ország meg a vállalatuk, az ő személyes érdekük is azt kívánja, hogy megértsek, átérezzék, mi rejlik a fenti követelmények mögött valójában.

A tanácskozó közösségek megvitatják, hogyan lehet (és kell) jobb feltételeket teremteni a szocialista brigádmozgalom és a munkaverseny számára, ide értve a résztvevők egyéni kezdeményezéseinek szélesebb körű kibontakoztatását, a nehezebb gazdasági körülményekhez történő gyorsabb, rugalmasabb alkalmazkodást. Elmondják, miként lehet (és kell) fokozni ennek érdekében a munkaverseny- és a brigádmozgalom politikai-gazdasági súlyát, társadalmi elismerését, a demokratikus fórumok olajozottabb, „célaorientáltabb” működését.

Szóba kerülnek természetesen a munkahelyi tanácskozásokon a szocialista módon tanulni és élni mai dilemmái is. Hiszen a szocialista brigádtagoknak olyan bonyolult viszonyok között kell megőrizniük erkölcsi értékeiket, eszményüket, a tartalmas élet iránti igényüket, amikor bizonyos körökben ez „kiment a divatból”, amikor egyesek — ha tehetnek — az emberi életmű hasznosságát, nagyságát is butikban, villában, Volvóban mérik.

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keres majd együtt választ a május 28-ji országos szocialista brigádvezetői tanácskozás. Csaknem kétmillió brigádtag nevében, s további nyolc és fél millió ember — valamennyiünk érdekében.

Kéri Tamás

A KSH felmérése az üzemi balesetek alakulásáról

124 004-en sérültek meg munkájuk közben tavaly, 6702-vel kevesebben, mint egy évvel korábban. Ez a szám azonban még mindig magasabb, mint 1980-ban, amikor körülbelül százezer embert ért munkahelyi baleset. Ugyancsak csökkent — bár mindössze huszonegygyel — a halálos kimenetelű üzemi balesetek száma, a múlt évben 548-an haltak meg emiatt. A sérülések jelentős hányada — 35 százaléka — a 30 éven aluliakat érte, 15 százalékauk fél éve sem dolgozott munkahelyükön. Mind a férfiaknál, mind a nőknél kétszer annyi segédmunkást ér baleset, mint szakmunkást.

A Statisztikai Kiadó Vállalat összesítéséből megállapítható az is, mi okozta a legtöbb munkahelyi balesetet, milyen azok terület szerinti megoszlása. Legnagyobb részük úgy következett be, hogy a szerencsétlenül járt dolgozó leesett az állványról, tetőről; sok bal-

eset okozója volt munkagép, kéziszerszám vagy kiálló heves tárgy. A munkagépek okozta üzemi balesetek arányomgyed része a gép kihasználása, rendeltetészerű működése közben történt, csaknem egyötöde tisztítás, szerelés, beállítás, próba, olajozás, zsírozás alkalmával fordult elő. A munkagépek közül a legtöbb balesetet a köszörű- és csiszológépek, a vasipari esztergapadok, fűrészgépek, fűrészek, fémpipari vágógépek, ollók, prések, lyukasztók, sajtológók, szövőgépek, illetve faipari gyalogépek okozták.

A balesetek 28 százaléka a dolgozók szakképzetlenségének, illetve gyakorlatlanságának következménye volt. Egyötöde a munkahely hibájából, a munka, a munkafolyamatok helytelen megszervezése és a felügyelet hiánya miatt fordult elő. Az esetek 7 százalékában hiányoztak az egyéni védőeszközök, illetve nem használták azokat. (MTI)

Ekevas-felejtő

A minap hallottam: az ekevas sincs. Tavasz viszont az van, szikkasztó, földpirító. S habár tavaly ősszel a szántással szépen fejtezte be az évet a mezőgazdaság, kis elmaradt szögletek, vízállások határrészek még akadnak itt-ott. S ha nem, az ilyen fontos gazdasági árucikk akkor is kell hogy legyen!

Meddő óhaj, makacsul visszatérő kívánság. Am, attól, hogy leírjuk, még nem lesz. Esetleg fölbosszantjuk magunkat.

De előbb nézzük csak meg, mi és mennyire igaz a mi ekevas-nincstelenségünk-ből, s csak aztán jöjjenek a következtetések.

A TSZKER nem érezhet felelősséget, mert ami nála nem volt, az nem hiányozhat. Talán majd Berettyóújfaluban az AGROBIHAR, az új társulás beváltja ígéretét, s Bihar gépi vertikumája — már ami a mezőgazdaságot illeti — egy kézbe kerül, így majd az ekevas — mint tartozék raktárban lesz. Később, mert

ez a jövő. A társulás csak háromhónap, múltra tekint még vissza.

Az AGROKER (bár ekevasa egyelőre neki sincs) bővebb felvilágosítással szolgál. 1983. január 1-től az eladás jogát — az ekevasát — elvesztette. A Rába gépgyári átadta a nagy termelési rendszereknek, így köztük Hajdú-Biharban a KITE-nek. Az IH gépcsalád ekevasa vasáról van szó. Több százmillió forgalmazási veszteséget szenvedett az AGROKER külön-külön minden megyében, de most nem a sajnálkozás a dolgunk.

Az egyik nyom tehát a KITE-hez vezet, Nádudvarra. Ott az IH-s vas nem hiányzik. Van. Bőségben. S bárki megveheti, nemcsak a KITE-gazdaságokból mehetnek érte, de ezt meg is hirdették a sajtóban. S ha véletlenül a „nincs” Nádudvarra is beteszi a lábát, irány Győr. A gépgyár ugyanis ad el.

Csak a kereskedői hálózattal változott? Úgy látszik.

Kitől kérhetők számon az import ekevasok? Az AGROKER-től. A témát lokalizálva, a megyénk AGROKER-jétől is. Sajna az adminisztrációs kerülő inkább nehezít, mint könnyít a dolgan. Mert külföldről közvetlenül nem rendelhet, csak az AGROTEK. Az AGROKER tőle szerezheti be az ekevasat, miután az igénylistát leadta.

Mi olvasható ki az „igénytelenségből”?

Az MTZ, az UTOS (szovjet) vagy a 3011-es, az 5011-es, a 6011-es (cseh) traktorokat kintőte a nagyüzem. A táblásítások, a nagyobb vonóró szükségére törvényt szült, és az univerzális gépek egy szektorral arrébb csúsztak: vagy a nem táblásítható cikcakk szántójú termelőszövetkezetekben maradtak meg, vagy befogták őket dűlőúti fuvarozásba, esetleg az istállók körüli munkákban tevékenykednek. A specializálódás (már a John Deere 20 méter szélességben boronált!) győ-

zött. A hozamokért vívott küzdelem úgy hozta magával, hogy a sokat tudó traktorokról egyre inkább elfelejtkeztünk. Most azonban, mielőtt végleg kiöregednének, második virágkorukat élik a kisvállalkozóknál. S hangsúlyozzuk még egyszer: sok homoki szövetkezetben szántanak is még! Ekevasukat az IH-sokból, a győriből szabják át a kovácsműhelyekben vagy a MÉH romcszertelein böngezik össze.

Hallom, hogy a nagykereskedemnek fölmentése van. Egy 10 éves traktor már elaggott, amortizálódott, alkalmatlanságát megszerzéséért nem tehetjük felelőssé. Ugyanakkor sűrűn hangoztatjuk az ócska gépek megújítását, nem ok nélkül. mert ha a nullára leírt gép a mezőgazdaság bármely szektorában még dolgozik, értéket teremt. Ráfordítások nélkül. S ez az igazi haszon.

Úgy vélem, a termelés második vonalára nyitottabb szemmel kell visszatérnünk. Az előrefejlődés dialektikája így diktálja. Diktálna.

Szalai Csaba

Bokortanyák népe

FÜLÖPI VÁZLATOK

Ügyfélfogadás a kirendeltségen

Nem akarok hinni a fülelemnek, amikor Erdélyi Kálmán, a nyírábrányi nagyközségi tanács fülöpí kirendeltségének vezetője arról beszél, hogy a falu lélekszámának csak negyven százaléka lakik a belterületen. A nagy többség a jó tíz kilométeres körzetben elhelyezkedő bokortanyákon él. Ismeretlen volt előttem ez a településnéprajzi kuriózum, amely rögtön felszigazta az érdeklődésemet.

Nem is olyan parányiak ezek a települések — amelyeknek lakói egyébként a világ legtermészetesebb módján vallják magukat fülöpíeknek —; Bánházán 250-en laknak, a Jókai-telepen több

— mondja az alapvető adatokat Erdélyi Kálmán. Magam elé képzelem a furcsa faluképződményt és az Örség szerves települése jut az eszembe a tagoltság, a szétszórtság, a hézagosság miatt. A kettő nyilvánvalóan nem ugyanaz, minthogy a létrejöttükben is különböznek az okok. A földrajzi, a történelmi körülmények formáltak ilyenre ezt a vidéket, amely már a Nyírség déli részét alkotja. Hogy megjeleníthessem képelemben a hallottakat, a csillagászatból veszem a hasonlatot. Bolygónak képzelem a fülöpí belterületet, amelyet a bokortanyák mellékbolygói, holdjai öveznek. Igen találónak bizo-

panni látszik a társadalmi munkára vállalkozó kedve. Az egyént különben nem érdekli, hogy van-e itt tanács vagy nincs, csak a megélhetése legyen könnyű. Tudom, hogy új vezetőinknek az a véleményük, hogy mi most több mindent kapunk, s nagyobb léptékben fejlődünk, mint Nyírábrány. Csakhogy Fülöpön — szinte kivétel nélkül — mást mondanak az emberek, s ha mindenkinek negatív előjelű a véleménye, akkor annak van valóság-alapja. Mert ugye, nem zörög a haraszt... Nekem is az a véleményem, hogy az egyesítés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket — mondja végül mintegy összegzőképpen a néprontelnök.

Gondok, eredmények leltára

— Most szeretnék önnek nyújtani egy gond- és egy eredménylistát. A gondlistát persze inkább feladathalmazznak nevezném, mert a kifejezés sugallja a megoldhatóságot s így realisabb a dolog. Kezdjük az eredményekkel, hisz — ami az időbeli sorrendet illeti — ezek állnak előbb. A hetvenes évek elején szép ivű volt a fejlődés. Sok utcában járda épült s lényegében mindenki számára hozzáférhetővé tettük a villamos áramot. Rengeteg útfelújítást végeztünk, sokat javult a vízellátás. Megszerveztük a házi szociális gondozóhálózatot, egy gondozónőt fő állásban foglalkoztatunk. Hetven-nyolcvan ember ebédeltetését oldjuk meg az óvoda egyik tágas helyiségében. Ami a sportot illeti, nemrég épült egy szinte minden igényt kielégítő öltöző. De nem sorolom tovább. S ami a jövőre vonatkozik: tervezzük 800 méter hosszú szilárd útburkolat megépítését, a kirendeltség épületének és a védőnői szolgálati lakás felújítását s kész a terve a ravatalozónak is. Most folyik az egyik vegyes bolt felújítása. Jó lenne javítani a közlekedésen, hisz a Nyírábrányba érkező és onnan induló vonatok közül csak háromhoz van pontos buszcsatlakozásunk. Ohajunk az is, hogy a négy kilométer hosszú Kossuth utcát végig kövessé tegyünk — mondja végül a csak a távolabbi jövőben orvosolható gondokat Erdélyi Kálmán.

nyul a hasonlat, amikor a kirendeltségvezető meggyőzően bizonyítja, hogy valós, erős vonzást gyakorol a belterület a külsőre, a bokortanyákról elköltöző emberek nem a városokban vagy máshol keresnek új otthon maguknak, hanem a belterületen igyekeznek házat venni. Meggyőzőnek a mondott szavak a falu vitalitásáról, konok megmaradási vágyáról, amely ha nem is növeli a fülöpíek lélekszámát, ám sorvadásról szólni sem enged.

„Már csak kérhetünk...”

— Az emberek megtalálják itt a szállításukat, igaz, szorgalmasan is dolgoznak. Az itteni emberek nagy többsége kétlaki életet él. Ez azt jelenti, hogy nagyon sokan járnak el dolgozni, ugyanakkor több hold földet bérelnek a szakszövetkezettől, hogy málnát, dohányt és egyéb termeljenek rajta — hallom dr. Oláh Lászlótól, a Haza-fias Népront községi bizottságának elnökétől.

— A mi községünk meglehetősen fiatal. Az egykori Nagyfülöppuszta 1946-ban kapott falurangot, amelynek elérése büszkeséget, öntudatot jelentett az itteni emberek számára. 1976-ban aztán ismét elvesztettünk az önállóságunkat — szolgáltatja tovább Erdélyi Kálmán az elengedhetetlen tudnivalókat.

Bár Kovács Mihályné, a nagyközségi tanács elnöke el-

mondta, hogy a falujukat kivételes ragaszkodással szerető embereket fogok találni a fülöpí kirendeltségen, azonban ilyen elemi erejű lokálpatrióta megnyilvánulásokra mégsem számítottam. Különösen dr. Orbán László kardoskodik nagyon szeretett faluja mellett.

— Míg volt önálló tanácsunk, sokkal könnyebb volt a problémák közösségi megoldását megszervezni. A tanácsiakat nagyon jól ismertük, a barátaink voltak, sokat vitakoztunk a körülmények javításának módjain. Sokirányú kapcsolataink közvetlenek voltak. Most? Ha nagyritkán átme gyünk Nyírábrányba, szinte félénken kopognak be és adjuk elő az óhajunkat. A vita ki van zárva. Nem beszélve arról, hogy ennek a 2700 embernek az utóbbi években megcsap-

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemére

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának Oktatási Igazgatósága az 1983/84-es tanévre felvételi pályázatot hirdet a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemének alábbi tagozataira:

HÁROMÉVES ÁLTALANOS TAGOZAT

A hároméves általános tagozat elméleti képzést, világnézeti nevelést, a gyakorlati munkához hatékony felkészítést nyújt, és középfokú politikai végzettséget biztosít. A hallgatók a filozófiát, a politikai gazdaságtant és a munkásmozgalom történetét tanulják. Félévenként vizsgáznak.

A tagozatra való jelentkezés feltétele: középiskolai vagy marxizmus-leninizmus esti középiskolai végzettség.

A tagozatnak Debrecenben, Hajdúnánáson, Hajdúböszörményben, Hajdúszoboszlón, Berettyóújfaluban, Derecskén, Vámospercsen, Balmazújvárosban, Egyeken és Téglás-HIM-ben indul első évfolyama.

HÁROMÉVES SZAKOSÍTOTT TAGOZAT

1. Filozófia

Indul: Debrecenben, Berettyóújfaluban, Püspökladányban

2. Politikai gazdaságtan

Indul: Debrecenben, Hajdúnánáson, Balmazújvárosban, Nyírábrányban

3. Magyar munkásmozgalom története

Indul: Debrecenben, Nyírácsádon

4. Nemzetközi munkásmozgalom története

Indul: Debrecenben

A Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem szakosított tagozatain a marxizmus-leninizmus három alkotórészének egyikét tanulják a hallgatók.

Azok jelentkezhetnek, akik egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemének általános tagozatát, illetve az 1 éves pártiskolát elvégezték.

A szakosított tagozatokon a tanulmányi idő három év. A hallgatók az első két évben a fő tárgyat, a harmadik évben a szakághoz kapcsolódó témakörök egyikét tanulmányozzák.

A szakosított tagozat három évének sikeres befejezésekor a hallgatók felsőfokú politikai végzettséget igazoló bizonyítványt kapnak. [10/1979. (III) (2) Mt. rendelet]

SPECIALIS TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK

Pedagógia, módszertan

1. A pártoktatás pedagógiája (1 éves) Debrecenben

Pártépités

2. Vezetési ismeretek (1 éves) Debrecenben, Hajdúszoboszlón

3. Pártirányítás és időszaki pártpolitikai kérdések (1 éves) Debrecenben, Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban

4. Pártépités és vezetélmélet (2 éves) Püspökladányban

5. A szocialista állam fejlődése és működése (1 éves) Debrecenben

6. Néppolitikai tanfolyam (1 éves) Debrecenben

7. Információs felelősök tanfolyama (1 éves) Debrecenben, Hajdúnánáson

8. Ifjúságpolitikai tanfolyam (1 éves) Debrecenben, Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson

9. Személyzeti vezetők tanfolyama (1 éves) Hajdúszoboszlón

10. Szakszervezet-politikai ismeretek (1 éves) Debrecenben

11. Munkáspolitikai Akadémia (1 éves) Debrecenben: MGM, könnyűipari üzemek, Téglás: HIM

Filozófia

12. Politikai szociológia (1 éves) Debrecenben

13. Az ideológiai harc időszaki kérdései (1 éves) Debrecenben

14. Művelődéspolitikai (1 éves) Debrecenben, Létavértesen

15. Esztétika (1 éves) Debrecenben

16. Etika (1 éves) Debrecenben

17. Valláskritika (1 éves) Debrecenben

18. Valláskritika (2 éves) Debrecenben

19. Művészetpolitika (1 éves) Debrecenben

20. A természettudományok filozófiai problémái (1 éves) Debrecenben

21. Közoktatás-politika (1 éves) Debrecenben

22. Gazdaságpolitika (1 éves) Debrecenben

23. Világgazdaság fejlődésének kérdései (1 éves) Debrecenben

24. Gazdasági hatékonyság (1 éves) Debrecenben

25. Életszínvonal és szociálpolitika (1 éves) Debrecenben

26. A szocialista társadalom gazdasága. A párt gazdaságpolitikájának néhány kérdése

A szocialista társadalom ideológiai és kulturális élete (1 éves) Debrecenben

27. A nemzetközi politika időszaki kérdései (1 éves) Debrecenben

28. A szocializmus fejlődésének időszaki kérdései, különös tekintettel a magyar népi demokratikus fejlődés folyamatára 1944-45-től napjainkig (1 éves) Debrecenben

29. A párt szövetségi politikája (1 éves) Debrecenben

A speciális továbbképző tanfolyamok feladata, hogy a káderfejlesztés érdekében, valamint a már funkcióban levő elvtársak részére — akik filozófia, politikai gazdaságtan és munkásmozgalom (tudományos szocializmus) című tárgyakból középfokú felsőfokú végzettséggel rendelkeznek — magas szintű továbbképzést biztosítsanak a szaktudományokhoz kapcsolódó tárgykörökben és időszaki kérdésekben.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A tanév minden tagozaton szeptember 1-től június 30-ig tart. A hároméves általános tagozaton, a szakosított tagozaton és a speciális továbbképző tanfolyamon hetenként egyszer — meghatározott napon és időpontban — háromórás kötelező előadás, illetve osztályfoglalkozás van. A tandíj egy iskolai évre általános tagozaton 170 Ft, a szakosított tagozaton és a speciális továbbképző tanfolyamon 250 Ft, melyet a tanév kezdetéig be kell fizetni.

Valamennyi tagozatra párttagok és párttagjelöltek is jelentkezhetnek. A jelentkezési lapot a munkahely szerint illetékes járási, városi pártbizottságoknak kell beküldeni (debreceni lakosoknak az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottság Oktatási Igazgatósága, 4027 Debrecen, Bösözörményi út 25-27.).

Kérjük, hogy a jelentkezési lapon a munkahely- és a lakáscím előtt a postai irányítószámot tüntessék fel. A jelentkezési laphoz mellékelni kell 2 db megcímezett válaszborítékot, bélyeggel.

Jelentkezési határidő: 1983. április 15.

A jelentkezéshez szükséges kérdőíveket, valamint a szakosított tagozat felvételi kérdéseit a járási, városi pártbizottságokon, illetve az Oktatási Igazgatóságon kell beszerezni.

A jelentkezők a meghirdetett szakokon felvételi vizsgán vesznek részt.

A felvételi vizsgákra általános és szakosított tagozaton 1983. május 2-13., speciális tanfolyamon 1983. május 6.-június 1. között kerül sor.

A felvételi vizsga követelményei:

— Általános tagozaton a kétéves ML középiskola tananyaga és a legfontosabb aktuális párttárgyak.

— Szakosított tagozaton és a speciális továbbképző tanfolyamon az MLEE hároméves általános tagozatának a választott szakra vonatkozó tananyag ismerete és a legfontosabb aktuális párttárgyak.

Felvételt nyerhet, aki a felvételi vizsgán megfelel és egyidejűleg más egyetemre, tanfolyamra nem jelentkezett.

A munkügyi miniszter 6/1981. (XII. 29.) ÁBMH sz. rendelete és a 60 001/1982. (ÁBMH/MÜK 1982/3. kiegészítő) rendelkezése alapján a hároméves általános tagozaton 15 nap, a szakosított tagozaton és a speciális továbbképző tanfolyamokon tanuló hallgatókat 10 nap tanulmányi szabadság illeti meg.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának Oktatási Igazgatósága

MA
A Debr

Nem lehet hogy érdekte választott leg tójához a De sző Stúdió. S ló erdélyi m alatt a király mese köntöse aktuális poli valót hordoz: szerzésére é irányuló rafim usok termé tatja be. A m mában egér het-e ennel a pot? Az író a be ezzel az t rel, hanem m rint rajta: az fómascák a az ehez nép pot, amikor o tozhatnak a Ármány, szer manipuláció, harca — t megfelelő tan igazságokkal, lására.

Mindenki o rab gyermeke Stúdió legal előadást csin des, hogy meg ségek a benne lult, rejtjelez áttételeket, ta általam látott ma csendben gyereksereg a azt jelezte, ho a látottakkal

GONDA ZO

GRAND

HA
AZ

Realist
fantas

1.

GAMBRINUS-GALÉRIA

Ly hónapja tart nyitva a gyi Elek és Tarr Zoltán — Hajdú megyei Vendéglátó- ipari Vállalat klubjában, a de filctollvázlataikon és tudebreceni Gambrinus-köz- rajzaikon kívül két vendég- ben az a kiállítás, amelyet a Hortobágyról készült vázla- tokból, egyedi grafikákból állítottak össze. A tárlaton A Gambrinus-galéria né- elsősorban a megyében élő alkotók — ezúttal Egerházi Imre, Maghy Zoltán, Szilá- egyedi grafikák bemutatása

Erdei Sándor

állandó kiállításokon. Egy- fajta hiányt is pótol ez, hi- szen a megyeszékhelyen — tudomásunk szerint — eddig nem működött ilyen kiállító- terem. A Vendéglátó Vállala- lat ilyen irányú tevékenységének viszont immár hagyomá- nyai vannak, hiszen a vendéglátás kulturáltságá- nak, színvonalának és a környezetesztétika fejlesztésé- nek emelésére évek óta meg- rendezett presszótárlat több mint egy évtizedes múltra tekint vissza: az elsőt 1971- ben nyitották meg az Arany- bika presszójában.

A Gambrinus-galéria mosta- ni — március 31-ig napon- ta 8-tól 17 óráig látható kiál- lításán az 1975-ben létreho- zott hortobágyi művésztelep résztvevői mutatkoznak be a közönségnek. A vállalat cél- ja az is, hogy e galéria révén dolgozóknak minél gyako- ribb találkozási lehetőséget teremtsen a művészekkel, alkotók és befogadók egy- máshoz való közeledését is segítve ezzel.

MACSKAMUSICAL

A Debreceni Színház Stúdió új műsora

Nem lehet azt mondani, hogy érdektelen alapanyagot választott legújabb bemutatójához a Debreceni Színház Stúdió. Szekernyés László erdélyi magyar író *Trón* alatt a király című darabja a mese kontoseben szellemesen aktuális politikai mondandóval hordozza a hatalom megszerzésére és megtartására irányuló rafinált mechanizmusok természetrajzát mutatja be. A macskák birodalmában a király — lehet-e ennél abszurdabb állapot? Az író azonban nem éri be ezzel az egyszerű képlettel, hanem még egyet csavart rajta: az egérkirállyal a főmacskák tartják sakkban az éhezni vágyó királyt. A napot, amikor egy édeset falatozhatnak a finom hibából. Árnyék, szerelem, cselszövés, manipuláció, jó és rossz harca — természetesen a megfelelő tanulságokkal, örök igazságokkal, mindenki okulására.

Mindenki okulására? A darab gyermekeknek készült, a Stúdió legalábbis gyerek-előadást csinált belőle. Kérdés, hogy mezerít-e a csöppsegek a benne foglalt bonyolult rejtjelezett utalásokat, arányokat, tanulságokat. Az általam látott előadásban nem eszembe jutott végig a gyereksereg az egy órát, ami azt jelezte, hogy nem tudtak a látottakkal teljesen azonosulni, de a játék mégis lekötötte figyelmüket. A cselekményes, látványos külső réteg megmozgatta fantáziájukat, még ha a darab mélyebb tartalmaival nem is tudtak mit kezdeni. Önmagában tehát a megjelenítés is hordozhat olyan értékeket, amelyek színpadképesé tesznek egy produkciót.

Nehéz feladványt szabott ki magára az amatőr társulat a Macskamusical betanulásával. Változó helyszínek, fordulatok cselekmény, zene, ének, mozgás — komplex játékot kívánó darabot választottak. S ha nem tudtak is mindenben megfelelni a követelményeknek, már a próbafolyamat is hozott bizonyos eredményt, amivel csak gazdagodott a társulat.

A diszkrétet igen gazdaságosan oldották meg: a Kölcsey Művelődési Központ műanyag játékelemeivel jelölték a színhelyeket. A jelmezek is praktikusak, jelzészerűek. Viszonylag nagy apparátust, sok szereplőt, zenészeket, technikusokat mozgatót meg *Pinczés István* rendező, s alighanem a sokféle követelmény okozta, hogy nem jutott mindenre egyforma energiára. Azt vártuk volna, hogy a zenében és az énekekben járatosabb csoport számára a musicalbetétek előadása a nagyobb gond — de kellemes meglepetésként

(turi)

GONDA ZOLTÁN GRAFIKÁJA (LINÓ)

GRANDPIERRE LAJOS:

HA MEGVADUL AZ EGER II.

Realista fantasztikus regény

1.

Azon a júliusi reggelen igen heves északnyugati szél alatt járó esőfelhőket sodort magával. A hőmérséklet egyik napról a másikra hűszerezni kezdett. Senki sem tudja felmérni, hogy mi történt volna, ha az előző nap nem törnek be hozzánk a hideg légtömegek, amelyek Grünland felől indultak el, és mérhetetlenül nagy veszélyt hátrítottak el, amely éppen kirobbanással fenyegetett.

A hűvös, borongós idő, a szürke égből mintha rám nehezedett volna. Kedvetlenül és dideregve tébláboltam az üres lakásban, amely ezúttal még ridegebbnek tűnt, mert a feleségem és a kislányom három hétre elmentek az apósomékhoz. Nem tarthattam velük, mert még néhány ügyet el kellett intézennem. Beburkolóztam háziköpenyembe, és éppen azon

voltam, hogy a könyvespolcon valamit szórakoztató olvasnivalót keresek, amely elfeledtetné velem a dideregős időt és az egyedüllétet, amikor megszólalt a telefon.

— Te vagy, Gyuri? — hangzott a kérdés. Megismertem unokaöcsém, Csornai Karsai hangját. Gyermekkorom óta a barátom volt, együtt nőttünk fel.

— Ki más lehetne? — Gyere azonnal hozzánk. Máris. Várlak!

Ez a két parancsoló mondat rá vallott. Rendszerint füttyült az illendőségre.

— Hát... — válaszoltam bizonytalanul. Miért mennék? — gondoltam — ebben a hűvös szélben és — kipillantottam az ablakon — a permetező esőben.

— Mutatok neked valamit, amilyent még nem láttál — hetvenkedtetted sokat sejtetőleg.

— Sokat nem láttam még — jegyeztem meg figyelmeztetőn. — Ezzel nem csalsz ki.

— Hát figyelj ide: olyan dolgot mutatok neked, amit még senki sem látott. Újat! Egy új gombát!...

— Ha azt képezed, hogy egy gombáért kimegyek hozzátok ebben az esőben, hát nagyot tévedsz. Inkább visszafekszem, vagy begyújtom a gázt.

Beszűsán felhorkant.

— Nem értetél meg. Egy olyan gombát mutatok neked, amit én csináltam... Amit én teremtettem! — jelentette ki diadalmasan.

— Semmiből? — kajánkodtam.

— A fészkes fenét! Az Eger Kettőből.

— Miből?! — Az Eger Kettőből — ismételte meg.

— Hát az meg kicsoda? — Mintha a kérdésemet meg sem hallotta volna, folytatta.

— Emlékszel? Amikor az örök-lődésről vitakoztunk, azt mondtad, hogy legalább húsz-harminc év kell hozzá, hogy meg tudjuk változtatni a genetikai rendszert valamilyen élőlényben. Hát nekem máris sikerült! Megváltozott!

Dehogyan emlékeztem. Én csak egyszerű biológiai tanár vagyok, ő meg kutató... Azaz nekem az egész biológiához kell értenem, neki meg csupán — de milyen „csupán” ez! — a szakterületéhez. Hogy hányszor és milyen vitakoztunk, lehetetlen felsorolni, mert majdnem mindig vitára fordult beszélgetésünk. De arra emlékeztem, hogy nem is egyszer próbáltam lebeszélni szerintem meddő kísérleteiről, amelyeket egyedül és feleletle kezdetleges eszközökkel folytatott. Szerintem már eljutottunk a tudomány bizonyultságának olyan fokára, hogy csak csoportok vagy éppen intézetek együttes kutatási erőfeszítései hozhatnak újabb eredményt a meg fel nem tárt területeken. Az egyéni kutatásra majdnem bizonyosan kudar vár.

Elmúlt már a boldog XIX. század, amikor azt hittük, hogy a tudomány rövid idő alatt megismeri a meg fel nem fedezett dolgokat. Most már felismertük az élet roppant bonyolultságát, és többek között felismerjük a további előrehaladás nehézségeit.

(Folytatjuk)

MAGYAR NYELVŰ SZOVJET LAPOK

SZOVJET IRODALOM

Ismét tematikus számmal jelentkezik a Szovjet Irodalom című folyóirat: márciusi száma az üzbég irodalomról ad bőséges, sokszínű válogatást. A könyvtérjedelmű folyóiratnak ez a száma mindazok számára érdekes, akik szeretik a keleti irodalmakat vagy a Szovjetunió egyes nyelvtérületeinek kultúrájáról szeretnének áttekintést szerezni.

Az üzbég népköltészet mesék és egy népi eposz részletei képviselik (Rab Zsuzsa fordításában), a klasszikus üzbég irodalmat a XV—XVIII. században írott versek szemléltetik, de színes válogatást közöl a folyóirat a múlt század lírájából is.

Az 1917. utáni időszakot, vagyis századunk üzbég irodalmát Gafur Gulam és Ajbek versei, Abdulla Kahhar novellája mutatják be, s ezután következnek a mai üzbég irodalmat reprezentáló gazdag válogatás: tíz prózaíró és ugyancsak tíz költő szerepeltetésével.

A magyar—üzbég kapcsolatok történetéből két írás is érdekes mozzanatokat elevenít fel. Hegedűs Géza útinaplója pedig, mint igazi esszé, élvezetes olvasmány azoknak is, akik már jártak, s azoknak is, akik még nem jártak Üzbegisztánban.

A folyóirat tematikus számát — szokás szerint — az adott nyelvtérület irodalmából magyarra fordított művek bibliográfiája zárja.

Helyreállítják a fogadóházat

A múlt esztendő nyarán villámcsapás után keletkezett tűz elpusztította a Hortobágyi Nemzeti Park nyugati fogadóházának két épületét, amely a Tiszafüred felé vezető út mellett, a Patkós csárda szomszédságában épült.

A nemzeti park szakembereinek irányításával hozzáfekttek a két épület helyreállításához s a tervek szerint a lovasnapokon már ismét fogadhatnak látogatókat. A Petőfi Múzeummal közösen rendezik ismét a Móríczi Hortobágya című kiállítását, s itt helyet kapnak a pusztai neves festőjének, Boromissza Tibornak az alkotásai is.

KÉPERNYŐ

1. Film Svájcban

Svájra mindig úgy tekintünk, mint a béke szigetére. Joggal, hiszen ott a jövő kilátásait nem fajtja el a világ ellentéteinek a napfogatkozása. Látszatra legalábbis nem. Státusa ugyanis arra ad esélyt, hogy polgárai kívül maradjanak a nyugtalanság áramlatain. Amennyiben ez lehetséges. Namármost azt gondolhatnánk, hogy az Alpok környékén szubjektíve is jóval kevesebb a „rizikófaktor”, ki-egyensúlyozottabbak a lelki tartományok.

Néhány hete azonban a filmművészet segítségével rá kellett jönnünk, hogy Tell Vilmos földjén is ugyanúgy változnak a fények és árnyékok, mint a világ bármelyik területén. Pusztán azon egyszerű oknál fogva, hogy ott is emberek élnek. S közülük egyik ilyen, másik olyan. Van aki a szépségre nyitja a szemét, van aki indulatainak a rabja. S a sorozat tanulsága ebben a legerőteljesebb: csak azért, mert valaki svájci, nem biztos, hogy az már boldog is. Ezt az illúziót nyugodtan a közhelyek lomtrába tehetjük. Mint ahogy azt is, hogy a Mont Blanc környékén az idill úgy nyílik, mint a havasi gyopár.

Szóval a mai svájci filmművészet mindenképpen valóságismeretre nevel bennünket. Min, például a sorozat legutóbbi darabja is, a Messidor. A kemény és szigorú történet annyira tényszerű, hogy már-már dokumentarista. Két lány Messidor havi kőborlása, nem nélkülözi a jelképiséget. (A francia forradalom a hónapok nevét is megváltoztatta, s a Messidor így lett a forradalmi naptár tizedik hónapja, június 20.—július 19., vagyis az aratás hava.) A belső feszültség, a nyugtalanság viszi egyik helyről a másikra a film hőseit is, kifejezve a kor megannyi hasonlóságát, azzal adevkvát svájci megfelelőjét. Önmagában persze nincs abban semmi, ha két fiatal nő nekivág az országútnak. Hol lovaszekerre kerekednek, hol autótól intenek le, s őrök be ismeretlen férfiak mellé. S a félreértés itt kezdődik. Az alkalom ugyanis tolvajt szül. Pontosabban: maga az a tény, hogy fiatalok, hogy a nő nemhez tartoznak, provokálja a férfiak fantáziáját. S ebből majdnem be is következnek a várható esemény. Meg akarják őket erőszakolni. Illetve csak az egyiket, mivel ilyen helyzetben két férfi nagyobb eséllyel próbálkozik egy nővel, mint külön-külön. S ez a lányok szerencséje, már ti., amennyire ez szerencsének mondható. A másik lány ugyanis, miközben az első mármár legyűrűk, felkap egy jókora terméket, s a szekéző férfi fejét szétloccsantja. S mire amaz feleszmél, s majd a vér látványától megdöbben, a lányok túlvannak árkon-bokron. És itt kezdődik a film konok és következetes elemzése. Ez már nemcsak svájci dilemma. Világjelenség, a kor-szak roppant kérdőjele.

A lelkiismeret corpus jurisában vizsgálva nehéz azt megítélni, hogy ki a vétkesebb: a férfi, aki erőszakot akar elkövetni, vagy a nő, aki védekezően halálos útra lép képes. Erzelmi, erkölcsi, mindenképpen a nő pártján vagyunk. Csak hogy itt is igaz a közmondás: aki kuttyával játszik, bot legyen a kezében. Az autóstop könnyen keltheti azt a gondolatot: szabad a vásár. Persze tudom én, hogy a dolgok jóval bonyolultabbak, de csak addig, míg a jelenségek a lélek belső tartományában mozognak. Az akció azonban már durvább, valóságosabb. S ennek a drámának mindig ugyanaz a koreográfiája. De a különbség vigasza épp az önkéntesség vagy az erőszak tényében keresendő. Mert egyik-től a másikig: világnyi a távolság.

2. Stollár Miki

Hernádi Juditnak 30 perces műsora volt a képernyőn. Indokoltan. Bár tegyük azt is hozzá, hogy ez a műsor valójában ötperces. Addig tart, míg elénekli immár klasszikusnak számító dalát. A Sohase mondd... a véletlenek szerencsés egybeesése. Tudjuk, hogy Hernádi Judit sohasem készült énekesnőnek. Tudjuk, hogy a számot eredetileg Kovács Katinak írták. Tudjuk, hogy Hernádi Judit csak beugrott, kényszerből tett eleget a felkérésnek. S most is, mint annyiszor, a sok visszajára fordított tényező sikert produkált. Egy zseniális teljesítményt, amely páratlan a maga nemében. De s ezt is tegyük hozzá: megismételhetetlen is.

Miben van a produkció titka? A találkozásban. A hullámhossz azonosságában. A dalnak van egy viszonylag költőileg is elfogadható szövege. Sőt, s ne legyünk szőrszálhasogatók: jó a szöveg. A tartalmi hangzáshoz egészen hozzáillően szorosán simul a dallam. S mind a kettő kitűnően illik Hernádi Judithoz. Ahhoz a sajátos, mély zengéshez, amely önmaga is karakter, szuverén lényeg. Nos, ez változatlanul jó minden Hernádi Judit-műsorban. Valójában ezt a dalt egy ideig még nehéz elnyúni. Bármennyire is megpróbáljuk. S nem azzal, hogy műsoron tartjuk, hanem azzal, hogy annak a holdudvarába belegyömöszöljük a többi is. Holott azok csak halvány visszfényei a Sohase mondd sötét és energikus ragyogásának.

A műsört két dolog menti. Az egyik: a sikeres dal beiktatása, a másik, hogy Hernádi Judit végül mégiscsak saját magát utánozza. S ez bárhogy is nézzük, a képesség védjegye.

3. Miért nem hívták Evanst?

Ezt kérdeztem én is négy estén keresztül, míg végre aztán megszületett a válasz. Némi csattanóval, habár akik ismerik a krimirodalom „koronázatlan királynőjének” a logikáját, többé-kevésbé össze tudták rakni a rejtély kártyavárát.

Igaz, Agatha Christie-hez türelem kell. Különösen az indítása fárasztó, hosszadalmas. Tudatosan bonyolítja és kuszája a történetet, sokasítja a szereplőket, s vázolja fel a lehetséges utalagazásokat. Hősei mehetnek erre is, arra is, az esemény alakulhat így is, úgy is, a lényeg, hogy a gyanú árnyéka mindenki feje fölött ott lebegjen.

Ezúttal azonban nem az ismerős profik veszik kézbe a nyomozást. Nélkülöznünk kell Miss Marplet is, Hercule Poirotot is. Az amatőrök viszont nagy becsúval vetik magukat a küzdelembe. Főleg Lady Francis és Bobby Jones ijeszkednek, s az előbbinek nemcsak a logikája, de a bája is elismerésre méltó.

A film szét van húzva — négy részben sugározta a televízió —, s csak ennek köszönhető, hogy a néző figyelmét le tudja kötni. S nem annak, hogy bűntényi téma. Mint krimi szokványos, tucatigényű, ha a hangulata sajátos is, és van némi tüpusteremtő készsége. Bár a történeten még így is átüt a begyakorlottság, a rutin izommunkája. (Kár, hogy a végére teljesen ellaposodott, szokványossá hígult.)

S utólag vallom be: a film képes inkább a nosztalgia támadt fel bennem. Például a Fülemlévilla iránt. Ha jól emlékszem, valaha azt is bemutatta a tévé. Persze annak az izgalma perszelebb az Evansnál. Ez ahhoz képest csak rösztetű. De hát a tévében mindkető ellobog.

Boda István

Bulgária-Magyarország

Ma délután olimpiai labdarúgó-válogatottunk megkezdte selejtező mérkőzéseinek sorát. Első ellenfele Bulgária együttese lesz. A mérkőzésre Veliko Tírnovóban kerül sor. A mérkőzésről a rádió Petőfi adója 14.25-ös kezdettel ad közvetítést. A televízió viszont felvételtől sugározza a találkozót 17 órai kezdettel.

Mint már tegnapi számunkban közöltük, Mezey György 17 tagú olimpiai keretét jelölt ki. A csapát a Csepelre és a Honvédra épül. Előbbiből négyen, utóbbiból hárman szerepelnek a tizenhét játékos között. A nevsor: Kovács, Gyulás, Paróczai, Kóhalmi, Kardos, Gálhidi, Godán, Turner, Kelemen, Nagy A., Borsó, Pogány, Kisznyér.

Dajka, Kurucz, Szokolai, Kiss S.

A nagyválogatott Mészöly Kálmán vezetésével készül vasárnapi Európa-bajnoki selejtező mérkőzésére. Mint ismeretes, a Luxemburg elleni összecsapásról a televízió vasárnap délután 14.50-es kezdettel egyenesadásban ad közvetítést.

Mészöly tervezett csapata: Káczirz — Péter, Kerekes A., Garaba, Tóth — Han-nich, Nyilasi, Póczik — Fazekas, Töröcsik, Pölöskei.

— A hangulat jó, frissen mozognak a játékosok, bizakodva tekintünk Európa-bajnoki rajtunk elé — mondotta Mészöly Kálmán szövetségi kapitány.

Már gyermekkorban kell elsajátítani a technikát

A Hajdú-Bihar megyei labdarúgó-szövetség edzőbizottsága hetközben továbbképző összejevetelt rendezett Debrecenben a hajdú-bihari edzők részére. Az összejevetelen Bicskei Bertalan, a magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya tartott előadást. Az utánpótlás-nevelés kérdései címmel.

Az előadás első részében a 6-18 éves fiatalok általános fejlesztésének lehetőségeiről hallhattunk. Vázolta a különböző fizikai képességek korosztályos oktatásának módjait. Eszerint már nem a régi, hagyományos módon, hanem új, korszerű — most kidolgozás alatt levő tematika szerint — módszerek alkalmazásával szükséges a fiatal játékosokat felkészíteni. Igen fontosnak

mondotta, hogy a fizikai képességek fejlesztése mellett a labdarúgásban alkalmazott technikai elemeket már gyermekkorban — és nem később! — kell elsajátítani. Bicskei Bertalan előadásának második részében számtalan gyakorlati anyag ismertetésével járult hozzá ahhoz, hogy a résztvevők munkájukban alkalmazzák is e korszerűbb edzőmódszereket. Az előadás befejezése után az edzők kérdéseket tettek fel.

Igen hasznos volt a kétórás előadás, melyet nagy figyelemmel kísért a hallgatóság. De meg kell jegyeznünk, hogy alig harmincan voltak jelen a megynkből, holott Hajdú-Biharban száznál is többen foglalkoznak az utánpótlás nevelésével.

A hajdú-bihari edzők egy csoportja. (Fotó Nagy Gábor)

Bicskei Bertalan

D. Volán-Komádi 4-0, Kaba-Derecske 0-0, Körösszegapáti-Polgár 10-0

A megyei labdarúgó-bajnokságban a 19. fordulóra került az elmúlt hét végén. A nyolc mérkőzésen 35 gól esett. Igaz, ezekből egyelőre a Körösszegapáti vezetett a bajnokságban, a Sárretudvari nyolcadik, a D. Volán és a BUSE negyedik. Ezen szemben a 16-os mezőny fele nyolc együttes egyetlen góljára sem volt képes ebben a fordulóban. A D. Volán már hat ponttal előzi meg a második helyezett Kaba-t, nyolccal a harmadik Sárretudvart.

D. Volán-Komádi 4-0 (2-0). Debrecen. Győztek utcai sporttelep 190 néző, vezette Patáki, D. Volán: Miháridi — Nagy II., Nagy I., Mártha, Mezei (Lévente), Rácz I., Györky, Saláji, Vékony, Rácz Z. (Balogh). — Komádi: Mihók — Komócsi (Farkas), Szabó I., Szabó K., Kiss, Ács, Jenel, dr. Egyeséssébb volt a mérkőzés is jobbnak bizonyult D. Volán, Gólszerzők: Nagy I. 2, Vékony és Rácz Z. Kötöttek: Saláji, Nagy I., Nagy II., illetve Szabó I. és Szabó K. — Ifjúsági: D. Volán-Komádi 4-0 (1-0).

Kaba-Derecske 0-0. Kaba, 500 néző, vezette Juhász Gy. Kaba: Harsányi — Végh, Szabó, Molnár (Elek), Erőss, Vachter, Tan-kavik, Posztós, Bács, Szilágyi, Vaczlavik, Kőrösi, Erdel, Gyulási, Csizmadia, Szenási, Kiss J., Zákányi, Marczin. A kabalak majd végig támadtak, viszont a derecskei nagy lelkesedéssel küzdöttek. Végeredményben igazságos eredmény született. Jók: Szabó, Szilágyi, Vaczlavik, illetve Benedek, Arany, Kulcsár és Gyulási. Sárge lap: Erőss 5-4 (4-1).

Sárretudvari-Nyíradony 3-1 (2-0). Sárretudvari, 500 néző, vezette Antal. Sárretudvari: Földi — Tóth, Szóke, Komórcsi, Szabó L., Hegedűs, Vass (Mészáros), Erőss (Fülöp), Torók, Madar, Nyíradony: Pintye — Pelles, Terdik (Bodogán), Kerezi, Csige, Adobai, Szabó, Jászai, Dornán, Bihari, Kincs. Végig a hazaiak irányították a játékot, és ilyen különbséggel is megérdemelten nyertek. Gólszerzők: Seress 4, Erőss 2, Komórcsi és Madar, illetve Jászai. Kötöttek: Seress, Pelles L., Komórcsi, illetve Pelles és Jászai. — Ifjúsági: Sárretudvari-Nyíradony 6-1 (3-1).

Körösszegapáti-Polgár 10-0 (3-0). Körösszegapáti, 400 néző, vezette Szilvási. Körösszegapáti: Kiss — Aburdán, Berke D., Róvid (Szűcs), Berke II. (Róvid II.), Hüse, Buzás, Barabás, Berke I., Szűcs II., Lovas. — Polgár: Dohány, Porkoláb, Tardi, Varga, Káposzta, Jenel, Gulyás, Ujhelyi, Szajevics, Németh, Czirja. Az apátikák igen jó napot fogtak ki, és majd tetszés szerint érték el góljaikat. A Polgár alárendelt szerepet játszott. Gólszerzők: Szűcs II. 3, Barabás 2, Kiss 2 (egyiket 11-esből), Aburdán, Hüse és Berke D. A 75. percben Buzás ellenében bántalmazásért kiálltva. Jók: Szűcs II., Berke I., Barabás és Hüse. — Ifjúsági: Polgár-Körösszegapáti 3-0 (0-0).

Nádudvar-Vámospercs 3-0 (3-0). Vámospercs, 400 néző, vezette Vincze. Nádudvar: Bartha — Petőfi, Lajtos F., Lajtos I. (Petrók), Vásárhelyi, Hircs, Kovács, Kapusi (Tóth), Baráth, Szkuji, Varga. — Vámospercs: Palugyai — Varga, Szatmári, Oláh, Kiss (Major), Bicskei, Nánási, Gyarmati, Berki, Opre, Papp (Szabó). Kötöttek: Varga, Hircs és Vásárhelyi. Jók: Lajtos F., Vásárhelyi, Varga, Kovács, illetve Palugyai, Nánási és Gyarmati. Sárge lap: Lajtos I. — Ifjúsági: Nádudvar-Vámospercs 3-1 (1-0).

Berettyóújfalú-Létavértes 4-3 (3-0). Berettyóújfalú, 400 néző, vezette Nyéki. BUSE: Tóth — Nagy, Csendes, Lajos, Erdel, Papp, Szemán, Dózsa, Pala, Bartus, Tóth. — Létavértes: Tóth — Lévai, Vásárhelyi, Mátyás, Novotni, Hőgye, Kovács, té, Novotni, Hőgye, Kovács, Vátozatos, 10 játékos. Góllövők: Bartus 3, Pala, illetve Hőgye, Lévai és Varga. Jók: Bartus, Papp, Pala, illetve Vásárhelyi, Hőgye és Kovács. — Ifjúsági: Berettyóújfalú-Létavértes 3-2 (1-1).

Hajdúdorog-Hajdúnánás 2-0 (1-0). Hajdúdorog, 300 néző, vezette Zsopus. Hajdúdorog: Lugosi — Simicskó Gy., Katona I., Kiss, Szolyka, Bacsó, Tóth, Prepuk, Katona II., Simicskó J., Lész, — Hajdúnánás: Mátyás — Kónya, Mráz, Harangó, Kics, Horváth, Szincsek, Péntes, Székely, Kutasi, Horváth II. Küzdelmes, kemény, sok szabálytalansággal tarkított mérk-

zés. A dorogiak szabadrúgásokból érték el góljaikat Katona I. és Prepuk révén. Kiálltva: Prepuk, Jók: Simicskó Gy., Katona I., Tóth, illetve Péntes és Kiss. — Ifjúsági: Hajdúnánás-Hajdúdorog 5-1 (2-1). **Újszentmargita-Nagyrabé 0-0.** Újszentmargita, 100 néző, vezette Sári. Újszentmargita: Szűcs F. — Zeke, Makrányi, Szűcs S., Bodnár, Simon (Papp), Sándor, Kun (Vámosi), Róza, Juhász, Radócz. — Nagyrabé: Gál, Bende, Herczegh, Gyenge, Fekete, Nagy, Farkosi, Gulyás I., Szentjóbfi, Szabó, Gulyás Gy. Két egyenrangú csapat változatos, helyenként jó iramú mérkőzésen igazságos eredmény született. Jók: Bodnár, Makrányi, illetve Nagy és Szentjóbfi. Sárge lap: Szabó és Szentjóbfi. — Ifjúsági: Újszentmargita-Nagyrabé 3-2 (2-1).

A MEGYEI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. D. Volán	19	17	1	143	6	35
2. Kaba	19	11	6	2	39	11
3. S. udvari	19	11	5	3	42	17
4. Nádudvar	19	10	6	3	37	19
5. Derecske	19	9	7	3	26	15
6. K. apáti	19	8	5	6	37	19
7. H. dorog	19	7	7	5	21	22
8. Komádi	19	6	8	3	24	23
9. BUSE	19	6	7	6	32	14
10. Vámospercs	19	6	3	29	31	19
11. L. vértés	19	6	4	9	31	16
12. Polgár	19	5	4	10	19	14
13. H. nánás	19	4	5	10	18	13
14. Nagyrabé	19	3	7	9	15	13
15. U. margita	19	2	1	16	13	7
16. Nyíradony	19	0	2	17	6	46

Harmadik hely a vidékbajnokságon

A női kézilabda vidékbajnokság döntőjét játszották Dunajvárosban, ahol a DMVSC csapata a harmadik helyért mérkőzött a Tatabányai Bányász együttesével. Izgalmas, szoros mérkőzés után sikerült megszerezni a győzelmet. Így a tavalyi vidékbajnokságot ismét debreceni lányok idén is dobogóra kerültek, a harmadik helyre. Az elsősegélyt a váranközösnek megfelelően a békéscsabaiak magabiztosan szereztek meg. A torna szervezői minden csapatból egy kiemelkedő játékost ajánlékkal jutalmazták. A legjobb debreceni Sári Márta lett. A gólkirálynői címet a békéscsabai Csikós Pálné kapta.

Hat sávon, hat próbálkozó

A DMVSC női tekézői

NÉHÁNY DOBÁSRA AZ NB I-TŐL

Ez évben ünnepli 35 éves fennállását a megyei tekézőszövetség, melynek jelenlegi főtákarával, Akuratni Sándorral és Orosz Józseffel, a DMVSC női csapatának edzőjével tekintettük át a régmúlt időket és a jelenlegi teendőket.

Az 1948-ban alapított szervezet csak megfelelő körtekbe foglalta a már korábban is létező tekepartot, amelyben a II. világháború előtt is rendeztek debreceni versenyeket. 1948-tól Hajdú András volt a szövetség elnöke 1972-ig, akit Rigó Dezső követett ebben a tisztségben. Akuratni Sándor és Hajdú András mellett ő tette a legtöbbet e jellegzetes tekepartot népszerűsítéséért. Nagy érdemeket szerzett az automata hatos pálya létesítésének kiharcolásában is.

Neves játékosok is kikerültek az idők folyamán Debrecenből. A háború előtt Kanyó János válogatott volt, igaz, hogy még szabaddai színekben. Nagy tapasztalattal később Debrecenben is kamatoztatta. Budai Árpád neve fémjelzi elsősorban a 60-as éveket, amikor is az MGM Vasasnak 3 éven keresztül NB I-es gárdája volt. Budai Árpád 1965-ben ezüstérmet nyert az országos egyéni bajnokságon, melynek döntőjébe más években is bekerült. Őt követően ifjú Rigó Dezső ért el elsőosztályú minősítést, jelenleg pedig Meleska Mihály is ilyen „fokozattal” büszkélkedhet. 1967-70 között az MGM Vasas férficsapata 3 idényben szerepelt az NB I-ben. Hatodik helyen is végzett, mégis le kellett mondania a négyes pálya hiánya miatt a legmagasabb osztályban való

A DMVSC ifjú reményesei: Földi Mária és Balogh Katalin

Összpontosítás és lendület jellemzi Róza Istvánné dobását

négy foglalkozást tartottak az elmúlt hónapokban, amelyek erősítő gyakorlatokkal és technikai edzésekkel készültek a 11 ellenféllel szembeni tavaszi találkozókra.

Szepesi Imre edző irányításával dolgoztak a DMVSC férfi tekézői, akik az NB II keleti csoportjának középmezonyjében foglalnak helyet. A nőkel ellentétben nekik egyelőre még kevés reményük lehet a csoportlétszám és az NB I-be való feljutás elérésére. Ebben nagyrészt közrejátszik az is, hogy az edző — mivel három műszakban dolgozik az MGM-ben — nem minden héten tudja vezetni a foglalkozásokat. A DMVSC férfi tekeosztályának 33 tagja van, 14 felnőtt mellett serdülő és ifjúsági játékosok gyakorolnak hetente háromszor az ország egyik legkorszerűbb hatsávos automata tekepályáján. A fiúk közül Földi László és Burger Gábor szerzett ifjúsági aranyjelvényes minősítést. A korábbiakat tekintve a jövő csapatának tarthatjuk a kéksárga színek képviselőit, akik néhány, Debrecenben megrendezésre kerülő viadalon, így a Hajdú Kupa és a Kanyó János-emlékversenyen is rajthoz állnak az idén. Ezen az NB I-ben szereplő férfikkal is összemérhetik erejüket.

Akuratni Sándorral, a megyei szövetség főtákarával a megye másik öt szakosztályáról is beszélgettünk. Debrecenben a DUSE és a BHG SE, vidéken pedig a Berettyóújfalú, Hajdúszoboszló és Hajdúnánás együttese szerepel az NB III-ban. E hat tekeosztályok célja a sportág népszerűsítése és a bajnokságokban való minél eredményesebb helytállás. A hajdúnánási munkáját mindenképpen kiemelhetjük, hiszen az NB III keleti csoportjában az ősi idényt 6 mérkőzés után veretlenül zárták, s akkori formájukat tartva minden reményük meglehet a magasabb osztályba jutásra. A vidéki szakosztályok a szerényebb lehetőségek mellett is nagy kedvvel dolgoznak. A DMVSC-t nem számítva a debrecenieknél viszont gondok merültek fel. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Tanácsköztársasági uti munkásszállójának pályáján edző BHG-sok anyagi gondokkal küzdenek. A DMVSC pályáját kedden és csütörtökön használó DUSE — rossz nyelvek szerint — meg akarja szüntetni szakosztályát.

Jó lenne, ha a sportág — mely a játékosoknak jelentős fizikai és pszichológiai igénybevételt de sikerélményt is, a nézőknek pedig jó szórakozást jelent — népszerűsítéséért a jövőben nemcsak a DMVSC vállalná magára. A meglévő értékeket különösen a nagyobb lehetőségeket nyújtó nagyvárosban kellene megőzni!

Csibák Zoltán

Orosz József vezényli az erősítő gyakorlatokat Széles Józsefnek és Balogh Katalinnak (Fotó: Kalmár István)

szerepléséről. Ez volt az oka annak is, hogy az NB II-es bajnokságot háromszor elzárta száma. A 60-as években nyerve sem kerülhetek az NB I-be. Abban az időben volt a legnépszerűbb a teke sportág Debrecenben, hiszen több mint 400 igazolt versenyző tartozott a szövetséghez. Például 1960-62-ben 13 szakosztály működött a megyében, közülük 10 Debrecenben tevékenykedett. Jelenleg 150 játékost tartal-

nak nyilván, közöttük örvendetesen nagy a női versenyzők száma. A 60-as években országos vidékbajnokságot is nyert egyetlen női tekéző, Nagyházi Sándorné. Követőjeként manapság 16 DMVSC-s és 4 hajdúnánási lány és asszony űzi ezt a sportágat.

Egyértelműen kedvezőnek ítéltük, hogy nőtt a hölgyek száma — hangsúlyozta Orosz József. Kétévi kemény munkára eredmény a jelenlegi figyelemreméltó hely, hiszen az NB II keleti csoportjában a DMVSC lányai az első helyen állnak. Róza Istvánné és Bauer Edit felnőttség második osztályú minősítést szerzett. Barna Erzsébet, Földi Mária és Bányai Magdolna pedig ifjúsági aranyjelvényesek lettek. Az atlétából tekezővé vált Balogh Katalinnal és a Hajdúnánási Dózsából átjárt Ambrus Gábornéval megerősödve a januárban kezdődött tavaszi idény eddigi hat mérkőzését fölénvesen megnyerték. A hölgyek a novemberben véget ért őszi idényt követően sem hagyták abba az edzéseket. Hetente

A forradalmi ifjúsági napok programjai

A diákpolitikusok országos vetélkedőjének debreceni városi fordulójából március 18-án a következő iskolák csapata jutott a megyei középiskolai versenyre: a Landler és a Péchy Mihály Szakközépiskolák, a KLTE Gyakorló Gimnáziuma, a Tóth Árpád Gimnázium, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és a Mechwart Gépipari Szakközépiskola. Az említett első három iskola csapata (Landler, Péchy, KLTE Gimnázium) lett az első három a vetélkedőn.

A Nekem szülőházam... honvédelmi játék városi versenyének (melyet március 15-én, a KLTE Gyakorló Gimnáziumban rendeztek), eredményei: az első három csapat - ebben a sorrendben - a KLTE Gyakorló Gimnáziuma, a Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola, s a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola.

Ma, március 23-án a bihar nagybajomi művelődési házban „15 - 21 - 4” községi vetélkedő lesz, a FIN jegyvetelkődés, a Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola, s a Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola.

Budapesten a Kodály Kórus

A budapesti tavaszi fesztivál rendezőségének meghívására március 24-én, csütörtökön este nyolc órától a Mátyás-templomban Gulyás György vezényletével hangversenyt ad a Debreceni Kodály Kórus. A szervezők azt kérték a kórustól, hogy a műsoron Kodály Zoltán műveit szerepeljenek. Ennek megfelelően az összeállítás

első részében a nagy a' cappella darabok - a Jézus és a kufárok, a Liszt Ferenc, a Miserere, a Sík Sándor Te Deuma, az István királyhoz - hangzanak el, a második részben pedig két orgonakíséretes alkotás - a 114. genfi zsoltár és a Pange Lingua - szólal meg. Közreműködik Kovács Endre orgonaművész.

Kulturális munka a püspökladányi Haladás ÁFÉSZ-ben

A püspökladányi Haladás ÁFÉSZ vezetése az idén is több mint 150 ezer forintot fordít a szövetkezeti folyó kulturális munka támogatására. Ebből a pénzből többek között támogatják a hattagú citerazenekart - sőt bővítésére is gondoltak -, a dolgozók sporttevékenységét, a legjobbak részére mozi-, színházberletek vásárlását, kiállításokat rendeznek, névadó ünnepségeket tartanak, segítik a to-

vábbtanulókat, s ezentúl már az idén hozzákezdnek az ÁFÉSZ üzemtörténetének feldolgozásához is. Ez utóbbit illetően a szövetkezeti különbözőségeket alakították, s számítanak a szövetkezetiek a püspökladányi Karacs Ferenc Múzeum és a járási könyvtár dolgozóinak támogatására is. Rendeznek író-olvasó találkozókat, támogatják a községben működő énekkarokat és a zenei nevelést.

Baleseti krónika

Az elmúlt hét során Hajdú-Bihar megye területén 19 közúti baleset történt. Ezek során heten súlyosan, hatan könnyebben sérültek meg. Hat baleset anyagi kárral járt. A baleseteket elsősorban az elcsúszás okozta, a leggyakoribb ok az elcsúszás és a figyelmen kívül hagyás okozta.

formalmi rendszámú tehergépkocsit vezetett, egy eles, be nem látható útkanyarulatban járműve felett elvesztette az uralmát, és a menetirány szerinti bal oldali árokba borult. A tehergépkocsi mindkét utasa súlyos, míg vezetője könnyű sérülést szenvedett.

Március 14-én délután Debrecenben a Széchenyi utca-Révész tér kereszteződésében Török Ferenc Hajdú-Böszörmény, Dob J. u. 45. szám alatti lakos gyalogosan álló kocsik közül figyelmen kívül akart áthaladni az úttesten, és egy személygépkocsi elütötte. A gyalogos könnyű sérülést szenvedett.

Március 16-án 18 óra után a 48-as út-panorámtól kereszteződésében Nagy Miklós Debrecen, Dózsa György út 2. szám alatti lakos az IV-56-46 rendszámú személygépkocsival az „Állj, elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla ellenére sem biztosított elsőbbséget a védett úton közlekedő személygépkocsinak és azzal összeütközött. A baleset során a véten személygépkocsi utasa könnyű sérülést szenvedett.

Március 21-én 7 óra 30 perckor a Hajdúhadház és Hajdúszámon közötti úton Bódi Antal Hajdú-Böszörmény, Kodály Z. u. 35. sz. alatt lakos, aki az SG 94-93

Szintén március 21-én az esti órákban Debrecenben, a Monostortanyi úton Molnár Ferenc Debrecen, Hajdú János u. 5. sz. alatti lakos a CR 08-97 forgalmi rendszámú személygépkocsival a vele azonos irányban közlekedő kerékpárost elütötte. A baleset során a kerékpáros súlyos, míg a személygépkocsi vezetője könnyű sérülést szenvedett. Molnár Ferenc a személygépkocsi vezetője előtt szeszest italt fogyasztott. Vezetői engedélyét a helyszínen bevonták.

A baleset ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

L. L.

A Napló március 22-i, keddi számában téves információ jelent meg a Baleset a gyalogos-átkelőhelyen című tudósításunkban. A Zákányné és Lefkovits Vilmos utcák kereszteződésében nem március 20-án vasárnap, hanem március 21-én, hétfőn ütközött össze egy ZSUK és egy Skoda személygépkocsi.

Tőzegkitermelés saját bányából

A Bécs-Kiskun megyei Kecel község környékén kisebb területekre koncentrálódva, de még gazdaságosan kitermelhető tőzeg található. Ezért a helyi Szőlőfűrt Szakszervezetet a kevés humusztartalmú homokot a növénykultúrák talajának javítására saját tőzegtányát nyitott. Így a szövetkezet évente ezer vagon olcsón kitermelhető talajjavító anyaghoz jut.

A KÉPEN: Munkában a tőzegkitermelő gépek. (Fotó: MTI - Karáth Imre felvétele - KS)

BENKŐK DEBRECENBEN. A Benkó Dixieland Band koncertjét tartják meg ma, március 23-án 19.30 órától az Újkerti Általános Művelődési Központban. (Jerikó utca 17-21.) Jegyek korlátozott számban a művelődési központban még válthatók.

FÖLDRAJZI SZABADEGYETEM. Március 24-én, csütörtökön dr. Szabó József egyetemi adjunktus tart vetített képi előadást A mediterraneum szive az olasz csizma címmel az Újkerti Általános Művelődési Központban.

Ivóvíz társadalmi összefogással

Sok éve gondja már a nyírábrányiaknak, hogy a vízhiányt elégtelenség miatt a legaszályosabb időszakokban vízkorlátozást kellett bevezetni.

Ennek a gondnak a felszámolására a községi tanács új mélyfúrású kutat fúrat, és a tervek is elkészültek azon területek ivóvíz-ellátásának megoldására, amelyeknek lakossága eddig a vezetékvesztéssel kénytelen volt megelégedni. A társadalmi összefogás eredményeként, a megyei Víz- és Csatornamű Vállalat szocialista brigádjai pedig a tervezésben kifejtett társadalmi munka mellett vállalták a csövek összeszerelését, a nyomáspórást és a víz-minta-vételezéssel kapcsolatos feladatokat elvégzését is.

E napi

glosszám, ha komolyan venném a témáját, alighanem életem utolsó fércműveckéje volna. Azokkal az ismerőseimmel ugyanis, akik jó ideje nem láttak, tudatnom kell: beszűntem. Igaz, nem én akartam, nem én kezdeményeztem, de mivel megmásíthatatlan tény, szembe kell nézni vele.

Beszűnésemről hivatalos írásom is van, 23.004/83. ügyiratszámmal, aláírással, szép kerek pecséttel. Könnyezve idézem:

„Tárgy: beszűnésemről. Hivatkozással levelére értesítem, hogy a Könyvtárak c. lapra vonatkozó beszűnésemről 1983. IV. 1-től tudomásul vettük s eljegyeztük.” Dátum, aláírás, satöbbi.

Beszűnésem tehát - még ha egy újságra vonatkozik is - tény, amely a hivatal által tudomásul vétetett.

Igaz, a sorban állások kezdődő divatját beszűnési sem könnyű - csak előjegyzéssel lehetséges. Irigyeimnek: engem már nélkülözni volt kénytelen. A társadalmi összefogás eredményeként, a megyei Víz- és Csatornamű Vállalat szocialista brigádjai pedig a tervezésben kifejtett társadalmi munka mellett vállalták a csövek összeszerelését, a nyomáspórást és a víz-minta-vételezéssel kapcsolatos feladatokat elvégzését is.

HÜSVÉTI SÜTEMÉNYVÁSÁR. Az Aranybika étterem üvegtermében március 31-én, április 1-én és 2-án 10-től 18 óráig húsvéti süteményvásárt és kiállítást tartanak. Tekintet a várható nagy érdeklődésre és az ünnepi felkészülésre, a süteményből az étterem a kiállítás előtt is felvesz előrendeléseket.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: CSUBÁK ZOLTÁN - TELEFON: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Eleinte erősen felhős lesz az ég, és többfelé kell számítani esőre, záporra. Később időnként felszakadozik a felhőzet és elszórtan várható kisebb eső, zápor. A délnyugati, nyugati szél gyakran erős, helyenként átmenetileg viharos, majd északnyugatra fordul.

1983. MÁRCIUS 23., SZERDA
EMÓKE NAPJA

A Nap két 5.42 - nyugszik 18.00 órákor (Debreceni adatok: 5.32 és 17.50)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Száz évvel ezelőtt, 1883. március 23-án született, és 79 évesen, 1962-ben hunyt el Csuta Károly asztalosmunkás, a Magyar kommunista mozgalom régi harcosa.

Szegény szülők gyermekeként korán munkába kellett állnia, s fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalom harcaiba is. Miután 1910-ben a MÁV szolgálatába lépett, a vasutasok körében folytatott munkásmozgalmi agitációt; a sátoraljai helyi vasutasok ismert vezetője, s a háborúellenes mozgalom kitűnő szervezője volt. Már 1918-ban belépett a Kommunista Magyarországi Pártjába és a Magyar Tanácskormány idejében a sátoraljai helyi direktorium elnökeként tevékenykedett. E funkcióiban is kitűnő szervező és agitátor készségével, a Tanácskormány végbefejezése után az ellenforradalom bírósági elítéltek, majd bebörtönöztek, de 1922-ben foglaltsere útján sikerült kikerülnie a Szovjetunióba.

A felszabadulás után hazatért, és a Vasutasok Szakszervezetében, illetve a MÁV-vezérigazgatóságban dolgozott felelős munkakörökben. Munkásszolgálati érdemeit pártunk és államunk több kitüntetéssel is elismerte.

IRO-OLVASÓ TALÁLKOZÓ. Moldova György íróval találkozhatnak az érdeklődők ma, szerdán 17.30 órákor az újkerti könyvtárban (Jerikó utca 17-19). 19.30 órától a közismert író a józsa ifjúsági házban várja olvasóit.

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ VERSENY. A Tanulj, hogy segíthess! jelszót választották mottójául az Arany János Általános Iskola uttörője ma, szerdán 14 órákor kezdődő elsősegélynyújtó versenyüknek. Az eseményre az iskola Hajó utca 18-20. számú épületében kerül sor.

LOMTALANÍTÁS. Ma, március 23-án Debrecenben az alábbi utcákon tart lomtalanítást a Debreceni Város-gazdálkodási Vállalat: Kosuth utca-Méliusz tér-Április 4. útja-nyiregyházi vasútvonal-Landler Jenő utca-Fürst Sándor utca-Árpad tér-Nyil utca-Bem tér-Pérfia utca-Kálvin tér-Vörös Hadsereg útja által határolt terület.

KARIKATÚRAKIÁLLÍTÁS. A debreceni-józsa ifjúsági házban ma, szerdán 18.30 órákor nyitják meg Katona Bálint karikatúra kiállítását. A rendezvény április 10-ig tekinthető meg.

SZÁMÍTÓGÉPES INFORMÁCIÓKERESÉS. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Hajdú-Bihar megyei Szervezete március 24-én, csütörtökön délután 2 órai kezdettel tartja összejövetelét az Egyetemi Könyvtár főigazgatói szobájában. Előadó: Roboz Péter, az OMIKK osztályvezető-helyettese. Előadásának címe: Számítógépes információkeresés on-line hozzáférhető adatbázisokból.

SZÖVEGTAN ÉS TÍPOLÓGIA. A Magyar Nyelvtudományi Társaság debreceni csoportjában ezzel a címmel tartja előadást március 24-én, csütörtökön 15 órától Kálmán Béla egyetemi tanár. Az ülés helye a KLTE nyelvtudományi tanszékének szemináriuma. (340/A).

A MEZŐSASIAK NYERTEK. Úttörők számára járási vöröskereszt verseny rendeztek Berettyóújfaluban március 19-én, szombaton. A szervezett csapatok közül az első helyet a mezősasiai szervezők meg, megelőzve Tépe és Bakonszeg gárdáit.

HORVÁTH ANIKÓ CSEMBALOESTJE. Ma, szerdán 19.30 órától a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának épületében kerül sor Horváth Anikó csembalóestjére, melyen közreműködik Ardó Mária énekes.

TÁRLAT FESTMÉNYEKBŐL. Ma, szerdán 14 órákor a berettyóújfalui kórház kultúrtermben nyitják meg a berettyóújfalui születésű Kürthy Sándor festőművész tárlatát. A kiállítás képei április 15-ig a művelődési központ és a múzeum időszakos kiállítótermében is megtekinthetők.

Mozgássérülteket patronálnak

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói is tevékeny szerepet vállaltak a megyében élő mozgássérült emberek patronálásában. Az országban elsőként megalakult és mozgássérülteket foglalkoztató Pirromon kisvállalat lehetőséget nyújt a rehabilitált munkavállalók teljes munkaidőben való foglalkoztatásához. A mozgássérült emberek legutóbb a MEH Vállalat szikgati telephelyének építelését kapták meg, ahol nyomdagépeken dolgozhatnak. Szociális ellátásuk biztosítása érdekében a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat 1. sz. víz- és fűtőszelvény üzemének dolgozó társadalmi munkában a márciusi hétvégeken végzik a vízvezeték építését a szikgati műhelyben.

KÖZLEMÉNYEK

Ebensen, a Szepes utcában 20 kv-os nagyfeszültségű vezeték és tr.-állomás, valamint az átépített kifizetésű hálózatot március 24-én 7.00 órákor feszültség alá helyezzük. A létesítmények érintése életveszélyes. (x)

Közérdekű közlemény! Felhívjuk Debrecen és Hajdúszoboszló város lakosainak figyelmét, hogy 1983. március 21-től 31-ig az éjszakai órákban (21 órától 5 óráig) a Hortobágyi Állami Gazdaság környezetvédelmi üzeme a fák téli lemosó permetezését végzi. Permetezésre Agrol 3 szárazkeles töménységű oldatot használja fel. A vegyszer munka- és élelmezés-egészségügyi várakozási ideje 48 nap. Kérjük az autótulajdonosokat, hogy az említett időpontokban a fák alatt gépkocsijaikat ne tárolják. Hortobágyi Állami Gazdaság környezetvédelmi üzeme. (x)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI

Premier előtt: Hatásvadászok. (magyar). Híradó f. 10. f. 12. hn. 2. hn. 4. hn. 6.

Bombanő (amerikai). 16. Vig n. 10. hn. 2. hn. 4. 6. n. 9. Mindent fordítva (szovjet). Meteor 3. n. 6. n. 8. Emlékezés (szovjet). Vig Kamara f. 5. f. 7. Ezüstnyereg (olasz). Meteor mese 3. n. 6. Harmadik típusú találkozások (amerikai). I-II. Delta f. 6. Szuperzseni (olasz). Apolló n. 10. n. 12. hn. 2. 4. 6. 8. Zártkörű előadások: Híradó hn. 8. Vig n. 12.

filmsorozat. 11.15 Nincs kettő, három nélkül. Spanyol zenes film. 13.45-15.55 Iskolatév (ism.). 16.02 Műsorismertetés. 16.05 Hírek. 16.10 Uvegfalú. Finn rövidfilm. 16.25 Képpújság. 16.30 Maci Laci. Amerikai rajzfilm. 16.55 Reklám. 17.00 Bulgária-Magyarország olimpiai selejtező labdarúgó-mérkőzés. 18.50 A Közönségszólólat téjekoztatója: 18.55 Reklám. 19.10 Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Jogi esetek. 20.40 A hét műtárgya. Hollósy Simon: Tengerrihantás. (Magyar Nemzeti Galéria.) 20.45 Berenice levágja a haját. Amerikai film. 21.25 Zene, zene, zene. 22.25 Tv-híradó, 3.

POZSONY, 2. 16.40 Híradó. 16.55 Magazin. 17.45 Teréz. Magyar tévéjáték. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Magazin. 21.15 Dokumentumfilm. Sálgtórtárjáról. 21.30 Híradó. 22.00 Szembekötés. Lengyel tévéfilm.

BUKAREST, 15.20 Diákoknak. 16.00 Tavaszi dallamok. 16.45 A legkisebbeknek. 19.00 Tv-híradó. 19.20 Politikai fórum. 19.40 Híres előadóművészek. 20.00 Régimódi spanyolok. Spanyol játékfilm. 21.15 Tv-híradó.

UNGVÁR, 17.05 Élet és tudomány. 17.35 Angola művészete. 17.50 Marx Károly Ifjú ével. Tv-film. 19.00 Híradó. 19.35 Hangverseny. 20.30 Nemzetközi labdarúgó-mérkőzés. Franciaország-Szovjetunió. 22.15 Kárpátmenti hírek. 22.30 Hangverseny.

NYÍREGYHÁZI RÁDIO

17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.10 Mikro-objektív. (A tartalomból: Filmlevegő. Vezess József! Jegyzete az Ady, Zsuzsanna, katonái! című magyar filmről - Parkok, terek, vírárok (Tarnavölgyi György) - Klub a Kossuth utcán (Kolláth Adrienne) - Telekgazdálkodás Nyiregyháza (Rózsavölgyi Erzsébet). 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Delhusa Gjon énekel. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorlevezetés. (A nap szerkesztője: Rózsavölgyi Erzsébet.)

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház

Ma 19 órákor Ványa bácsi - Varsányi-berlet.

Műv. Központ

Ma 19 órákor Black Comedy Egressy-berlet.

TELEVÍZIO

BUDAPEST, 1. 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Tévétorna. 8.05-9.50 Iskolatév. 9.50 Delta. Tudományos híradó (ism.). 10.15 A Hram család. Csehszlovák

BUDAPEST, 2. 20.00 Műsorismertetés. 20.01 Célpont. 20.50 Tv-híradó. 2. 21.10 Tudósklub '83. 22.30 Képpújság.

POZSONY, 1. 9.20 Aranykapu. 9.45-10.50 NSZK film (ism.). 11.50 Világhíradó (ism.). 13.00 Gyerekeknek. 16.15 Dokumentumfilm. 16.45 A nagyvilágban. 17.25 Ipari tanulóknak. 17.55 Autóklub, motorosok magazinja. 18.30-19.10 Kék fény. 20.00 Titkos háború. Középkor. Amerika ellen. Dokumentumfilm. 20.45 Szórakoztató vetélkedő. 21.25 Honvédelmi műsor. 22.05 Világhíradó. 22.20 Rövidfilmek.

VILÁG PR...
HA...
BI...
XL. ÉVFOL...
70. SZÁM...
ÁRA: 1,40...
1983. III. 24...
CSÜTÖRTÖK...
A MAG...
MÉR...
Bihar...
Fa-é...
A biharke...
kezel jól sze...
val, takaréko...
kodással, a t...
tartalek fe...
utolsó sorban...
formák haszná...
lására...
jesítette az...
tervet.

Ey közben...
bútoripari ts...
ket azért, hog...
dett autóbú...
feltételeit bi...
Az anyag-és...
ezen a terület...
volt, így ez...
ta a termelés...
tevékenységü...

Komá...
Szöve...
Dinamikus...
elmúlt évben...
tölt-és Szolgá...
vetkezett. Egy...
törökdedek...
vezőbb gazda...
nyekkel jár...
kat és kivite...
seket valósít...
ményes mun...
ja, hogy a 29...
si tervüket a...
képest 11,1...
tervez képe...
zálakkal teljes...
szövetkezet az...
vét is telteljes...
termelésnek...
termelésnek...

Segítsé...
pénzügy...
KTA-küldött...
Szerdán Deb...
totta küldöttk...
Hajdú-Bihar...
szövetség me...
Kölcsönös Tár...
(KTA) tagsága...
Csirkés Istvá...
bizottság tagja...
tagozatvezető...
és a vendégek...
Szombati Lás...
intéző bizottsá...
adott tájékoztat...
években vezet...
ismertette az...
adatokat és az...
nálásával kapc...
ket. Szólt arról...
a megyében 73...
vetkezettnek ad...
tárióru külön...
kölesont, az át...
gösen rendezen...
gondok megol...
tsz-nek fejleszt...
toltak pénzüss...
kölcsönöknek 35...
kedvezőtlen ad...
tósan pénzügyi p...
küzdő gazdaság...
Tovább javult...
pénzhiányokra...
csón forgási se...
valy két és fél...
kihelyezésre a...
re álló anyagi...
ez azt is bizony...
üzemek év közb...
kerültek átmen...
zavarba, s fordu...
lommal a KTA...
zottságához...
A küldöttgyűlés...